

8. STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI

Prema konačnim rezultatima Popisa 2021.godine u Istarskoj županiji (IŽ) bilo je 195.237 stanovnika. Prema Procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku (DZS) sredinom 2022. godine u Istarskoj županiji (IŽ) bilo je 195.970 stanovnika. U odnosu na procjenu iz prethodne godine (195.326), broj stanovnika povećao se za 644 osoba ili za 0,3%. IŽ je jedna od 3 županije u RH koje su ostvarile povećanje ukupnog broja stanovnika (Zagrebačka županija porast od 0,47% i Zadarska županija (0,10%).

U 2022.g. muškarci čine 48,4%, a žene 51,6% stanovništva IŽ. Broj muškaraca u odnosu na broj žena veći je u dobnim skupinama do 34, od 35 do 39 godina više je žena, a od 40 do 49 godina opet dominiraju muškarci. U dobnim skupinama od 50 godina nadalje, broj žena veći je od broja muškaraca. Razlike u broju muškaraca i žena postupno se povećavaju prema starijim dobnim skupinama da bi u dobi iznad 85 godina broj žena bio 2,2 puta veći od broja muškaraca. U stanovništvu IŽ u dobi 65-74 g. žena ima 53,6%, u dobi 75-84 g. 59,0%, a 85 i više 69,2% (feminizacija starijih dobnih skupina).

Tablica 1 - Procjena stanovništva u IŽ 2022. (sredinom godine) prema spolu i dobnim skupinama

Dobne skupine	Ukupno	Muškarci	Žene
Ukupno	195.970	94.845	101.125
0 – 4 g.	8.206	4.176	4.030
5 – 9 g.	8.500	4.417	4.083
10 – 14 g.	9.383	4.891	4.492
15 – 19 g.	8.479	4.437	4.042
20 – 24 g.	8.538	4.400	4.138
25 – 29 g.	9.549	4.833	4.716
30 – 34 g.	11.524	5.881	5.643
35 – 39 g.	13.410	6.652	6.758
40 – 44 g.	14.530	7.409	7.121
45 – 49 g.	13.244	6.698	6.546
50 – 54 g.	12.683	6.171	6.512
55 – 59 g.	14.485	6.880	7.605
60 – 64 g.	15.719	7.465	8.254
65 – 69 g.	15.404	7.211	8.193
70 – 74 g.	12.701	5.821	6.880
75 – 79 g.	7.479	3.235	4.244
80 – 84 g.	6.799	2.623	4.176
85 i više g.	5.337	1.645	3.692

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. STAN-2023-3-1 Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2022. (8.9.2023.)

U odnosu na procjenu iz prethodne godine, procijenjeni broj stanovnika u 2022.g. povećao se za 0,3%.

Djece u dobi 0-14 godina prema Procjeni za 2022.g. bilo je 26.089 i čine 13,3% stanovnika. Djece u dobi 0-19 godina prema Procjeni za 2022.g. bilo je 34.568 i čine 17,6% stanovnika. Porast broja djece 0-19 godina u IŽ u odnosu na Popis 2021. iznosi 1,0%.

Radno sposobnih stanovnika u dobi 15-64 godine prema Procjeni za 2022.g. bilo je 122.161 i čine 62,3% stanovnika. Žene čine 50,2% ove dobne skupine.

U fertilnoj dobi (15-49 godina) broj žena prema Procjeni za 2022.g. bio je 38.964 žena.

Starijih osoba (65 i više godina) prema Procjeni za 2022.g. bilo je 47.720 i čine 24,4% stanovnika. Žene čine 57,0% ove dobne skupine.

Tablica 2 - Dobne skupine stanovništva – Popis 2021. i Procjena 2022.g.

	Popis 2021.	Procjena 2022.		% promjene u odnosu na Popis 2021.
		Broj	% u ukupnom stanovništvu	
Ukupno	195.237	195.970	100,0	100,4
-Muški spol	94.483	94.845	100,0	100,4
-Ženski spol	100.754	101.125	100,0	100,4
0-19 g.	34.235	34.568	17,6	101,0
-Muški spol	17.788	17.921	18,9	100,7
-Ženski spol	16.447	16.647	16,5	101,2
0-14 g.	26.035	26.089	13,3	100,2
-Muški spol	13.462	13.484	14,2	100,2
-Ženski spol	12.573	12.605	12,5	100,3
15-64 g.	122.043	122.161	62,3	100,1
-Muški spol	60.777	60.826	64,1	100,1
-Ženski spol	61.266	61.335	60,7	100,1
65 i više g.	47.159	47.720	24,4	101,2
-Muški spol	20.244	20.535	21,7	101,4
-Ženski spol	26.915	27.185	26,9	101,0
65-74 g.	27.626	28.105	14,3	101,7
-Muški spol	12.855	13.032	13,7	101,4
-Ženski spol	14.771	15.073	14,9	102,0
75-84 g.	14.113	14.278	7,3	101,2
-Muški spol	5.723	5.858	6,2	102,4
-Ženski spol	8.390	8.420	8,3	100,4
85 i više g.	5.420	5.337	2,7	98,5
-Muški spol	1.666	1.645	1,7	98,7
-Ženski spol	3.754	3.692	3,7	98,3
Žene 15-49 g.	38.861	38.964	19,9	100,3

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Popis 2021. (22.9.2022.) i Procjena stanovništva

Procjena stanovnika za 2022. godinu pokazuje daljnje starenje stanovništva - udio starijih od 65 godina je 24,4% (Popis 2021. 24,2%).

Svaki peti muškarac i svaka četvrta žena u IŽ su starije dobi.

Broj stanovnika porastao je u odnosu na Popis 2021. u svim skupinama starijih, osim kod najstarijih starih (85 i više godina) koji bilježe pad za 1,5%.

Osobe iznad 80 godina čine 2022.g. 6,2% stanovništva IŽ.

Prema podacima Popisa 2021., prikazani su pokazatelji demografskog starenja: udio stanovništva u dobi 65 i više godina, prosječna starost, udio stanovništva u dobi do 14 godina, indeks starenja i koeficijent dobne ovisnosti starog stanovništva. Indeks starenja jest udio osoba u dobi od 60 i više godina u odnosu na broj osoba u dobi 0 – 19 godina. Indeks veći od 40% pokazuje da stanovništvo određenog područja kontinuirano stari. Koeficijent dobne ovisnosti starih je omjer stanovništva starijeg od 65 godina i radno sposobne populacije (15-64 godine).

JLS s najnepovoljnijim pokazateljima demografskog starenja je općina Lanišće koja u svim navedenim kategorijama ima najnepovoljnije pokazatelje: 33,2% starijih, 9,3% mlađeg stanovništva, prosječna starost od 51,4 godinu, 354,8 indeks starenja (starijih od 60 godina ima za 3,5 puta više od mladih do 19 g.), 57,8 koeficijent dobne ovisnosti starijih (na svaku stariju osobu dolaze otprilike dvije osobe u radno-sposobnoj dobi). Najpovoljnije pokazatelje u svim kategorijama ima općina Sveti Petar u šumi: 17,6% starijih, 16,3% mlađeg stanovništva, prosječna starost od 41,5 godinu, 110,1 indeks starenja (starijih od 60 godina ima tek nešto više nego mladih do 19 g.), 26,6 koeficijent dobne ovisnosti starijih (na svaku stariju osobu dolaze otprilike četiri osobe u radno-sposobnoj dobi). Pokazatelji demografskog starenja za IŽ su: 24,2% starijih, 13,3% mlađeg stanovništva, prosječna starost od 45,8 godina, 183,4 indeks starenja (starijih od 60 godina ima za 1,8 puta više od mladih do 19 g.), 38,6 koeficijent dobne ovisnosti starijih (na svaku stariju osobu dolaze otprilike tri osobe u radno-sposobnoj dobi).

Tablica 3 – Pet gradova i/ili općina s najnepovoljnijim / najpovoljnijim pokazateljima demografskog starenja na Popisu 2021.

Udio (%) stanovništva u dobi 65 i više g.	Prosječna starost	Udio (%) stanovništva mlađeg od 15 g.	Indeks starenja	Koeficijent dobne ovisnosti starog stanovništva
<i>Najnepovoljniji pokazatelji:</i>				
Lanišće 33,2	Lanišće 51,4	Lanišće 9,3	Lanišće 354,8	Lanišće 57,8
Medulin 28,6	Raša 49,6	Raša 10,9	Raša 279,6	Medulin 48,8
Labin 28,3	Labin 48,3	Oprtalj 11,4	Oprtalj 246,1	Labin 47,0
Raša 28,1	Sv. Nedelja 48,1	Labin 11,5	Labin 240,8	Fažana 46,4
Fažana 27,5	Medulin 47,5	Lupoglav 11,5	Sv. Nedelja 229,5	Raša 46,0
<i>Najpovoljniji pokazatelji:</i>				
Sveti Petar u šumi 17,6	Sveti Petar u šumi 41,5	Sveti Petar u šumi 16,3	Sveti Petar u šumi 110,1	Sveti Petar u šumi 26,6
Karajba 17,9	Karajba 42,1	Tinjan 16,0	Karajba 125,8	Karajba 26,9
Gračiće 18,4	Gračiće 42,5	Kaštelir-Labinci 16,0	Gračiće 131,1	Gračiće 27,4
Tar-Vabriga 18,6	Tar-Vabriga 43,1	Žminj 15,7	Žminj 133,2	Tar-Vabriga 28,0
Bale 20,0	Bale 43,1	Vodnjan 15,5	Kaštelir-Labinci 140,5	Cerovlje 29,8

Porast/pad broja stanovnika nije samo ovisan o razini fertiliteta i mortaliteta već i o dobnoj strukturi ženske fertile populacije (posebno njihovog broja). U Istarskoj županiji 2021.g. bilo je 38.861 **žena u fertilejnoj dobi** što je **za 16,8% manje nego 2011.** (46.734). Pad broja žena fertilejnoj dobi između popisa 2011. i 2021., prati 6,4% pad broja djece u dobi do 14 g. **Žena u dobi 20-39 g.** (glavna reproductivna dob, one u Istarskoj županiji rađaju oko 94% djece) na popisu 2021. bilo je 21.460, odnosno **za 20,3% manje** nego 2011. (26.916), one čine 21,3% ženskog stanovništva, a 68,6% (14.729) žena ove dobi živi u gradovima.

Na popisu 2031. u dobi 20-39 godina bit će generacije koje su na Popisu 2021. imale 10-29 godine (bilo ih je 17.220), što znači za 19,8% manje te će se pad broja žena najfertilnije dobi nastaviti (indirektni pokazatelj daljnje depopulacije), a na njega mogu dodatno utjecati (pozitivno ili negativno) migracije stanovništva.

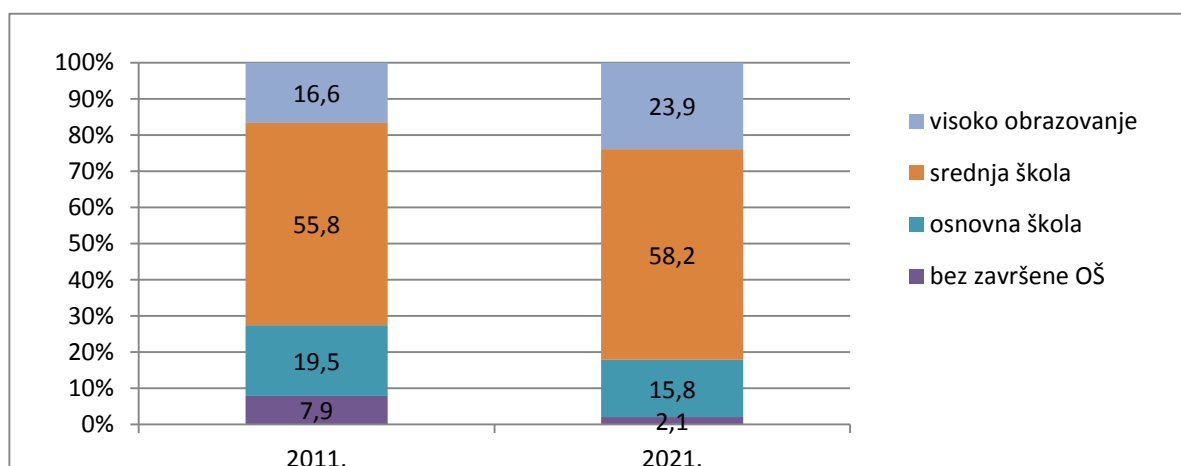
Tablica 4 – Pet gradova i/ili općina s najnepovoljnijim / najpovoljnijim pokazateljima depopulacije

% promjene broja stanovnika (Popis 2021. u odnosu na Popis 2011.)	% promjene prirodnim prirastom (razdoblje 2011.-2021. u odnosu na Popis 2011.)	% promjene migracijom*	% promjene broja žena u dobi 20-39 g. (2021. – 2011.)
<i>Najnepovoljniji pokazatelji:</i>			
Lanišće (-18,5%)	Lanišće (-15,8%)	Buje (-9,9%)	Raša (-30,4%)
Buje (-14,3%)	Oprtalj (-8,0%)	Novigrad (-9,1%)	Labin (-29,8%)
Cerovlje (-13,4%)	Barban (-7,9%)	Vrsar (-8,5%)	Lupoglav (-27,7%)
Oprtalj (-12,0%)	Lupoglav (-7,7%)	Cerovlje (-7,1%)	Motovun (-27,7%)
Raša (-11,7%)	Raša (-6,9%)	Rovinj (-6,4%)	Buje (-27,7%)
<i>Najpovoljniji pokazatelji:</i>			
Tar-Vabriga (+7,9%)	Sveti Petar u šumi (+0,7%)	Tar-Vabriga (+7,5%)	Lanišće (+11,5%)
Bale (+3,8%)	Poreč (+0,5%)	Marčana (+5,8%)	Sveti Petar u šumi (+10,5%)
Ližnjan (+3,1%)	Tar-Vabriga (+0,4%)	Bale (+5,6%)	Karolja (+9,3%)
Tinjan (+2,7%)	Funtana (-1,0%)	Ližnjan (+5,4%)	Tar-Vabriga (+3,3%)
Kaštelir-Labinci (+2,1%)	Pazin (-1,0%)	Svetvinčenat (+4,9%)	Oprtalj (-2,0%)

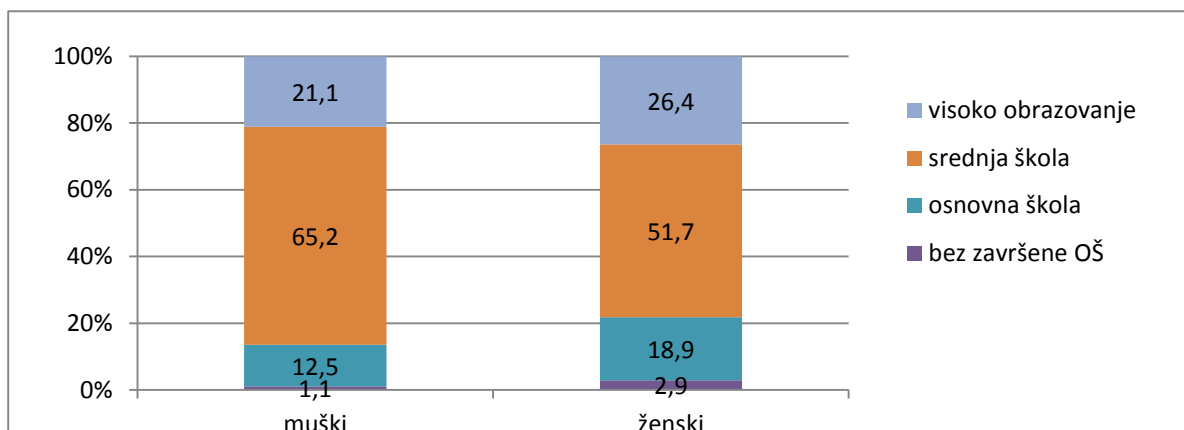
*Procjena temeljena na razlici u % promjene broja stanovnika i % promjene prirodnim prirastom (u odnosu na Popis 2011.)

Obrazovni status stanovništva starog 15 i više godina u Istarskoj županiji na Popisu 2021.g. je slijedeći: 58,2% ima završeno srednjoškolsko obrazovanje (65,2% muški i 51,7% ženski), 23,9% je visokoobrazovano (21,1% muški, 26,4% ženski), 15,8% ima završenu osnovnu školu (12,5% muški, 18,9% ženski), a 2,1% je bez završene osnovne škole (1,1% muški, 2,9% ženski). Na osnovu navedenog, **82,1% stanovništva ima stručno obrazovanje (srednjoškolsko ili visoko obrazovanje)** i to 86,4% muškaraca i 78,1% žena.

U odnosu na Popis 2011., porastao je udio stručno obrazovanog stanovništva (za 9,7%, muškarci za 8,1%, a žene za 11,7%).

Slika 1 - Obrazovna struktura (%) stanovništva starog 15 i više godina (Popisi 2011. i 2021.)

Slika 2 - Obrazovna struktura (%) stanovništva starog 15 i više godina po spolu – Popis 2021.

Tzv. radnosposobno stanovništvo u dobi 15-64 godine 87,6% ima stručno obrazovanje (88,1% muški, 87,2% ženski), a 25,3% ima visoko obrazovanje (19,7% muški, 30,8% ženski).

Međutim, u dobi iznad 65 godina samo je 67,6% stručno obrazovanih (81,4% muški, 57,3% ženski), 26,2% sa završenom osnovnom školom (15,5% muški, 34,2% ženski), a 6,2% je bez završene osnovne škole (3,1% muški, 8,5% ženski). Dakle, **petina muškaraca i dvije petine žena starije dobi imaju niže ili nikakvo obrazovanje.**

Istarska županija ima 27,7% visokoobrazovanih u dobi 25 do 64 godine, 33,5% visokoobrazovanih žena što je iznad hrvatskog prosjeka (33,4%) i 21,8% muškaraca što je ispod hrvatskog prosjeka (24,8%). Po udjelu **visokoobrazovanih u dobi 25 do 64 godina** Istarska županija nalazi se **na petom mjestu među županijama u RH** kao i po udjelu žena, **a po udjelu visokoobrazovanih muškaraca na šestom mjestu.**

Tablica 5 – Pet gradova i/ili općina s najnepovoljnijim / najpovoljnijim pokazateljima obrazovnog statusa na Popisu 2021.

Udio (%) stručno obrazovanog stanovništva u dobi 15-64 g.	Udio (%) stručno obrazovanog stanovništva u dobi 65 i više g.	Udio (%) visoko obrazovanog stanovništva u dobi 25-64 g.
Najnepovoljniji pokazatelji:		
Grožnjan (75,0%)	Grožnjan (30,1%)	Lanišće (15,7%)
Motovun (75,9%)	Sveti Petar u šumi (32,4%)	Motovun (18,3%)
Oprtalj (80,5%)	Tinjan (34,7%)	Lupoglav (18,3%)
Lupoglav (80,6%)	Cerovlje (35,2%)	Sveti Lovreč (18,5%)
Bale (80,9%)	Pižan (37,9%)	Brtonigla (18,7%)
Najpovoljniji pokazatelji:		
Medulin (90,3%)	Medulin (85,8%)	Medulin (35,0%)
Fažana (89,9%)	Fažana (77,8%)	Pula (32,8%)
Kaštelir-Labinci (89,5%)	Pula (77,2%)	Fažana (30,8%)
Pula (89,5%)	Ližnjan (75,9%)	Rovinj (30,0%)
Barban (89,4%)	Rovinj (73,7%)	Pazin (29,8%)

Prema metodologiji i definicijama Državnog zavoda za statistiku **kućanstvom** se smatra svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju bez obzira na to borave

li svi članovi u naselju gdje je kućanstvo nastanjeno ili neki od njih privremeno borave u drugom naselju Republike Hrvatske ili u inozemstvu, radi zaposlenja, školovanja ili su odsutni iz drugih razloga. Kućanstvom se smatra i svaka osoba koja u naselju Popisa 2021. Živi sama, tzv. samačko kućanstvo, i koja nema svoje kućanstvo u nekome drugom naselju Republike Hrvatske ili u inozemstvu.

Privatna kućanstva dijele se na: a) obiteljska kućanstva – kućanstva u kojima postoji barem jedna (uža) obitelj, a mogu imati i članove koji ne pripadaju nijednoj obitelji u kućanstvu; b) neobiteljska kućanstva – kućanstva u kojima ne postoji nijedna (uža) obitelj. Ona se dijele na samačka i višečlana neobiteljska kućanstva.

Institucionalno kućanstvo jest kućanstvo sastavljeno od osoba koje žive, npr. u domovima umirovljenika, ustanovama za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u bolnicama za trajni smještaj neizlječivih bolesnika, samostanima, kao i osobe na trajnom smještaju u udomiteljskoj obitelji i slično. To su, u pravilu, kućanstva koja je osnovala pravna ili fizička osoba radi dugotrajnog udomljavanja i zbrinjavanja određene skupine ljudi. U Popisu 2021. Institucionalna kućanstva raščlanjuju se na: obrazovne institucije, zdravstvene i institucije za skrb, institucije za umirovljenike ili starije osobe, vojne institucije, vjerske institucije i ostale institucije.

Prema Popisu 2021. godine **većina stanovnika Istarske županije (99,0%) žive u privatnim kućanstvima** (75.710 privatnih kućanstava, 193.377 osoba), a **ostalih 1,0% u 47 institucionalnih kućanstava** (1.860 osoba). **U prosjeku u privatnom kućanstvu žive 2,55 osobe** (Popis 2011. 2,62).

Broj privatnih kućanstava je u odnosu na Popis 2011. smanjen za 3,8%, a broj institucionalnih kućanstava za 23,7% (s manjim brojem članova) i broj osoba u institucionalnim kućanstvima za 2,5%.

U instituciji je živjelo 42 djece u dobi do 19 g. (0,1% djece i mladih u toj dobi), 513 (0,5%) odraslih odnosno 1.305 (2,8%) starijih od 65 godina.

Tablica 6 - Stanovništvo prema starosti, spolu i tipu kućanstva (Popis 2011.)

	Stanovništvo			Privatna kućanstva			Institucionalna kućanstva		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
0-19 g.	34.235	17.788	16.447	34.193	17.767	16.426	42	21	21
20-44 g.	57.698	29.134	28.564	57.502	28.966	28.536	196	168	28
45-64 g.	56.145	27.317	28.828	55.828	27.089	28.739	317	228	89
65 i više g.	47.159	20.244	26.915	45.854	19.853	26.001	1.305	391	914
Ukupno	195.237	94.483	100.754	193.377	93.675	99.702	1.860	808	1.052

Među privatnim kućanstvima većinu (70,5%) čine obiteljska kućanstva (53.397), a ima i 22.313 neobiteljskih kućanstva (21.143 samačkih i 1.170 višečlanih).

U odnosu na Popis 2011., manje je obiteljskih kućanstava za 8,2%, a više je neobiteljskih višečlanih kućanstava za 10,8%.

Tablica 7 - Privatna kućanstva prema tipu i broju članova – Popis 2021. i 2011.

	Ukupno	Obiteljska kućanstva prema broju članova						Neobiteljska kućanstva		
		svega	2	3	4	5	6 i više	svega	samačka kućanstva	višečlana kućanstva
2021.										
Broj kućanstava	75.710	53.397	20.516	14.397	11.605	4.151	2.728	22.313	21.143	1.170
2011.										
Broj kućanstava	78.732	58.171	20.913	16.710	14.032	4.202	2.314	20.561	19.505	1.056

Izvor: izračunato prema podacima DZS

U stanovima u privatnom vlasništvu ili suvlasništvu živi 63.458 ili 83,8% kućanstava, a u srodstvu s vlasnikom ili najmoprimcem stana je još 7.245 ili 9,6%.

U IŽ ima 112.415 stanova za stalno stanovanje, od čega je **nastanjeno 75.653 stanova**, a nenastanjeno 36.762. Također ima 28.596 stanova koji se koriste povremeno (28.324 za odmor) i 14.902 stanova u kojima se samo obavlja djelatnost. **U nastanjenim stanovima živi 193.286 osoba, 99,1% osoba živi u stanovima s kuhinjom, zahodom i kupaonicom, 100,0% ima instalacije električne energije i vodovoda, 99,9% kanalizacije, 73,7% klimatizaciju (2011. 46,6%), ali samo 22,3% plinske instalacije (2011. 19,0%).** U RH 42,3% osoba ima plinske instalacije (20% više nego u IŽ), ali samo 56,3% klimatizaciju (u IŽ 17,4% više osoba ima klimatizaciju). Većina nastanjenih stanova ima 3 (28,3%) i 4 sobe (28,2%), odnosno 2 sobe (23,2%). Nastanjeni stanovi su uglavnom u privatnom vlasništvu (98,1%), a 1,3% su u vlasništvu države, grada ili općine.

Prema Popisu 2021. u IŽ **10,8% stanovnika živi samo** (21.134 osobe). **Broj samačkih kućanstva odnosno osoba koje žive same je, u odnosu na 2011.godinu, porastao za 8,4%** (s 19.505 na 21.143). **Polovica (50,5%) samaca su osobe starije od 65 godina**, odnosno 36,3% svih samačkih kućanstava su žene iznad 65 godina. Među muškim samcima 33,9% su starije dobi, a među ženama samicama je 62,4% starije dobi. Usporedimo li samačka kućanstva s brojem stanovništva, možemo reći da **22,6% osoba starije dobi (65+) živi samo, uz velike razlike po spolu: 14,8% starijih muškaraca i više od četvrtine (28,5%) starijih žena žive same.**

Broj samačkih kućanstva odnosno osoba koje žive same je, u odnosu na 2011.godinu, porastao za 8,4%.

Polovica (50,5%) samaca su osobe starije od 65 godina.

Tablica 8 - Stanovništvo IŽ koje živi u samačkim kućanstvima prema dobi i spolu, Popisi 2021. i 2011.

Dob	UKUPNO	%	Muški spol	%	Ženski spol	%
2021.						
Ukupno	21.143	100,0	8.845	100,0	12.298	100,0
15-24	426	2,0	230	2,6	196	1,6
25-34	1.698	8,0	958	10,8	740	6,0
35-44	2.042	9,7	1.327	15,0	715	5,8
45-54	2.393	11,3	1.458	16,5	935	7,6
55-64	3.905	18,5	1.875	21,2	2.030	16,5
65-74	5.213	24,7	1.818	20,6	3.395	27,6
75-84	3.749	17,7	870	9,8	2.879	23,4
85 i više	1.717	8,1	309	3,5	1.408	11,4
2011.						
Ukupno	19.505	100,0	7.549	100,0	11.956	100,0
15-24	308	1,6	155	2,1	153	1,3
25-34	1.656	8,5	1.028	13,6	628	5,3
35-44	1.658	8,5	1.097	14,5	561	4,7
45-54	2.503	12,8	1.462	19,4	1.041	8,7
55-64	3.728	19,1	1.646	21,8	2.082	17,4
65-74	4.079	20,9	1.172	15,5	2.907	24,3
75-84	4.317	22,1	759	10,1	3.558	29,8
85 i više	1.256	6,4	230	3,0	1.026	8,6

Izvor: prema DZS

Najveći udio samaca u stanovništvu (IŽ 10,8%) imaju Lanišće (14,6%) i Pula (13,2%), ukupno 11 JLS ima udio veći od županijskog prosjeka: 6 gradova – osim ranije navedene Pule iznad prosjeka je Poreč (10,9%), Umag (11,2%), Buje i Novigrad (po 11,5%) te Labin (12,4%), kao i 5 općina – uz Lanišće, iznad prosjeka su Raša (11,3%), Grožnjan (11,6%), Oprtalj (11,8%) i Medulin (12,0%). Najmanji udio samaca imaju Karojba (5,8%), Gračišće (5,5%) i Sveti Petar u šumi (5,4%). Oko $\frac{3}{4}$ (73,6%) ukupnog broja samaca živi u gradovima. Podataka po gradovima i općinama **o dobnoj strukturi samaca nema** (nisu objavljeni od strane DZS) te time nema ni podataka o starijim osobama koje žive same.

Obitelj je zajednica unutar istoga kućanstva koja se sastoji od: bračnoga / izvanbračnog para bez djece, životnih partnera / neformalnih životnih partnera bez djece; bračnoga / izvanbračnog para s djecom, životnih partnera / neformalnih životnih partnera s djecom; jednog roditelja s djecom. U skladu s navedenom definicijom, npr. žena koja zajedno sa svojim djetetom živi u kućanstvu svojih roditelja smatrat će se da čini obitelj sa svojim djetetom, dok njezini roditelji čine drugu užu obitelj u istom kućanstvu.

Pojam “**dijete**” nije ograničen godinama starosti pa stoga jednu obitelj mogu sačinjavati npr. 80-godišnja majka i njezina 60-godišnja kći.

Pojam “majka s djecom” odnosno “otac s djecom” ne može se izjednačiti s pojmom “samohrani roditelj”.

U odnosu na Popis 2011.g., prema Popisu 2021. **broj obitelji se smanjio** (za 6,0%) (s 61.758 u 2011.g. na 58.079), a za 9,1% **smanjio se ukupan broj obitelji s djecom** u Istarskoj županiji (s 43.006 na 39.097 u 2021.g.) s tim da pojam “dijete” označava rodbinski odnos, a ne starost. **Bračni i izvanbračni parovi s djecom čine 48,2%** obitelji (27.984) prema Popisu 2021., a u odnosu na 2011.g. (32.876) njihov broj je smanjen za 14,9%. Izvanbračnih parova s djecom ima 3.085, odnosno za 80,0% više (2011. 1.714). **Bračni i**

izvanbračni parovi bez djece čine 32,7% (18.982) obitelji i u odnosu na 2011. (18.752) njihov broj je povećan za 1,2%. Izvanbračnih parova bez djece ima 2.390, odnosno za 29,8% više (2011. 1.842). **Jednoroditeljskih obitelji ima 11.113 (19,2%)**, odnosno 9.037 **majke s djecom (15,6%)** i 2.076 **očevi s djecom (3,6%)**. U odnosu na 2011., na Popisu 2021. bilo je za 9,7% više **jednoroditeljskih obitelji** (2011.g. 10.130), za 6,7% više majki s djecom (2011. 8.468), odnosno za 24,9% više očeva s djecom (2011. 1.662).

U odnosu na Popis 2011.g., broj obitelji se smanjio (za 6,0%), a smanjio se i ukupan broj obitelji s djecom (za 9,1%). Također porastao je broj jednoroditeljskih obitelji (za 9,7%).

Tablica 9 - Obitelji prema tipu, Popis 2021. i 2011.

		2021.				2011.		
	<i>Broj obitelji</i>	<i>%</i>	<i>Broj članova obitelji</i>	<i>%</i>	<i>Broj obitelji</i>	<i>%</i>	<i>Broj članova obitelji</i>	<i>%</i>
Ukupno	58.079	100,0	164.283	100,0	61.758	100,0	179.326	100,0
Bračni par bez djece	16.592	28,6	33.184	20,2	16.910	27,4	33.820	18,9
Izvanbračni par bez djece*	2.390	4,1	4.780	2,9	1.842	3,0	3.684	2,1
Bračni par s djecom	24.899	42,9	90.196	54,9	31.162	50,5	112.565	62,8
Izvanbračni par s djecom*	3.085	5,3	10.714	6,5	1.714	2,8	5.896	3,3
Majka s djecom	9.037	15,6	20.700	12,6	8.468	13,7	19.565	10,9
Otac s djecom	2.076	3,6	4.709	2,9	1.662	2,7	3.796	2,1

*u Popisu 2021.pribrojano životni partneri i neformalni životni partneri

Izvor: prema DZS

Većinu obitelji s djecom (srodstvo, bez obzira na starost djeteta) čine one s **jednim djetetom (57,3%)**, s dvoje djece 35,5% obitelji, s troje djece 5,9%, s 4 i više djece 1,1%.

Broj djece do 17 godina koji žive u obiteljima je u 2021.g. bio 30.951, za 7,7% manji nego 2011. (33.516), što je u skladu s padom broja stanovništva te dobi u stanovništvu Istarske županije. **Maloljetna djeca najčešće žive u obitelji (83,9%)** bilo kao bračni par s djecom (71,5%) odnosno izvanbračni par (12,4%), a **16,0% živi samo s jednim roditeljem:** samo s majkom (13,2%), odnosno samo s ocem (2,8%). U odnosu na 2011.g. za 16,2% je povećan broj djece do 17 godina koja žive u **jednoroditeljskim obiteljima** (2021. 4.972, a 2011. 4.278) odnosno za 12,6% broj djece koja žive s majkom (2021.g. 4.100, 2011. 3.640), dok je za 36,7% veći broj djece koja žive s ocem (2021. 872, 2011. 638). Za 11,1% smanjen je broj maloljetne djece koja žive s oba roditelja (s 29.238 na 25.979).

Djeca do 17 g. najčešće žive u obiteljima koje imaju dvoje djece (53,5% djece), jedno dijete (26,2%), troje djece (15,5%), a u obiteljima s 4 i više maloljetne djece živi 4,9% (1.523) djece. **Djeca najčešće žive u obitelji s oba roditelja (bračni ili izvanbračni par) i to najčešće u dvoroditeljskim obiteljima s dvoje djece (46,8%).**

U jednoroditeljskim obiteljima (majka s djetetom i otac s djetetom) najčešće su s jednim maloljetnim djetetom (45,6%), odnosno s 2 djeteta (41,5%).

Tablica 10 - Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece do 17 godina, Popis 2021. i 2011.

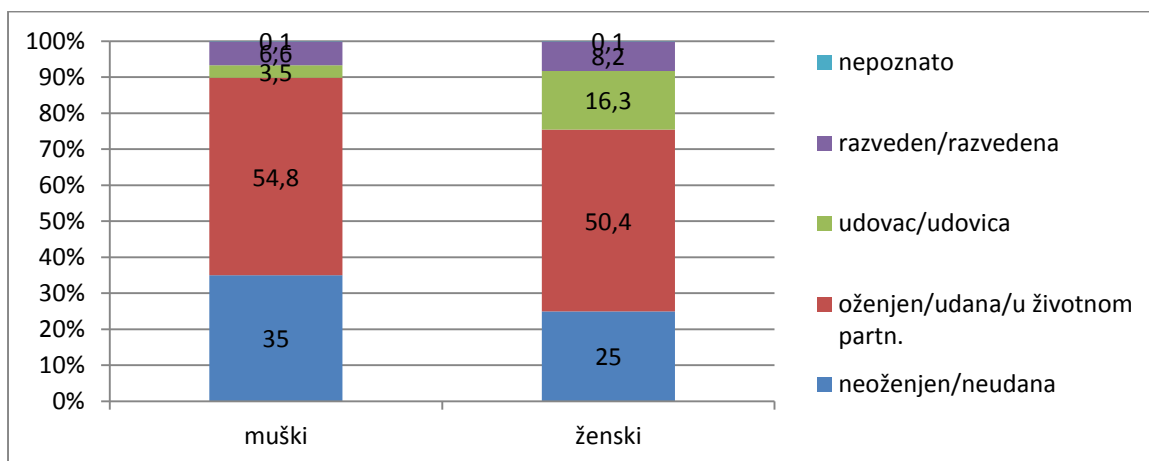
Broj djece u obitelji	Broj djece UKUPNO	% djece prema broju djece u obitelji	Bračni par s djecom	Izvanbračni par s djecom	Bračni i izvanbračni par s djecom –ukupno	Majka s djecom	Otac s djecom
2021.							
UKUPNO	30.951	100,0	22.130	3.849	25.979	4.100	872
% djece prema tipu obitelji	100,0		71,5	12,4	83,9	13,2	2,8
1	8.094	26,2	4.280	1.549	5.829	1.817	448
2	16.547	53,5	12.709	1.776	14.485	1.741	321
3	4.787	15,5	3.914	376	4.290	413	84
4	999	3,2	787	100	887	99	13
5 i više	524	1,7	440	48	488	30	6
2011.							
UKUPNO	33.516	100,0	27.388	1.850	29.238	3.640	638
% djece prema tipu obitelji	100,00		81,7	5,5	87,2	10,9	1,9
1	8.950	26,7	6.157	820	6.977	1.670	303
2	18.167	54,2	15.700	737	16.437	1.466	264
3	4.888	14,6	4.241	207	4.448	382	58
4	991	3,0	851	60	911	67	13
5 i više	520	1,6	439	26	465	55	0

S jednim ili oba roditelja živi 12,0% (18.254) stanovnika iznad 25 godina (2011. 18.408 osoba 11,7% stanovnika te dobi). Većina živi s oba roditelja (11.139, 61,0% osoba iznad 25 godina koje žive s roditeljima, odnosno 7,3% stanovnika iznad 25 godina), a 7.115 samo s jedim roditeljem (od toga 5.860 s majkom).

Obitelji prema tipu Državni zavod za statistiku objavio je prema gradovima i općinama no nije objavio podatke prema starosti (npr. najveći udio obitelji majke s djecom imaju grad Pula 19,1% i općina Lanišće 19,0%, no bez podataka o starosti nije moguće znati da li je i u kojem udjelu riječ o majci s maloljetnom djecom i/ili staroj majci koja živi s odraslom djecom).

Na osnovi podataka o stanovništvu prema starosti, spolu, tipu kućanstva i statusu u obitelji 2021. **20 djevojaka u dobi 15-19 godina živi u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici** (0,5% djevojaka) odnosno 6 mladića (0,1%), a **17 (0,3%) djevojaka je rodilo živorođenu djecu (nije poznato da li žive same u kućanstvu ili s drugim osobama)**, **16 jedno dijete**. Također **3.215 (11,9%) žena iznad 65 godina živi kao majka s djecom**, odnosno **707 (3,5%) starijih muškaraca kao otac s djecom**. U dobi iznad 65 godina 210 osoba živi u statusu dijete u obitelji (nije poznato koliko s jednim odnosno koliko s oba roditelja – stari roditelji koji žive sa starim djetetom), a u dobi iznad 50 godina 2.520 osoba.

U stanovništvu starijem od 15 godina prema Popisu 2021. bilo je 35,0% neoženjenih muškaraca i 25,0% neudanih žena, dok ih je na Popisu 2011. bilo 34,4% odnosno 23,7%, što ukazuje na **približno istu strukturu stanovništva prema bračnosti u odnosu na prethodni Popis**. **Udio razvedenih muškaraca u stanovništvu iznad 15 godina je 6,6%, a žena 8,2%.**

Slika 3 - Struktura stanovništva u dobi 15 i više godina prema zakonskom bračnom stanju po spolu, Popis 2021.

Struktura po dobnim skupinama pokazuje da je i u dobi od 30-39 godine veći udio neoženjenih muškaraca (53,8%) od neudanih žena (40,2%) kao i u dobi 40-49 godina (muškarci 30,6%, žene 19,9%). U 2021. u odnosu na Popis iz 2011.g. u dobi 30-39 i 40-49 godina veći udio neoženjenih muškaraca (u dobi 30-39 g. 53,8% u odnosu na 2011. kada ih je bilo 42,5%; 40-49 godina 30,6%, a 2011. 22,0%) i neudanih žena (u dobi 30-39 g. 40,2%, a 2011.g. 27,0%, u dobi 40-49 g. 19,9%, a 2011. 12,2%), što znači da sve manji udio osoba živi u braku odnosno vjerojatno kasnije stupa u brak.

Kod žena s dobi raste udio udovica, u dobi 70-74 godine veći je udio udanih (54,0%) u odnosu na udovice (33,4%), a u dobi iznad 75 godina veći je udio udovica (66,5% žena u dobi iznad 75 godina) od udanih žena (26,0%). Kod muškaraca u dobi iznad 75 godina udjeli su obrnuti – 20,1% su udovci, a 71,4% oženjeni.

Tablica 11 - Struktura stanovništva u dobi 15 i više godina prema zakonskom bračnom stanju po dobi i spolu (%), Popis 2021.

Starost	Muškarci					Žene				
	Neoženjen %	Oženjen / u životnom partnerstvu %	Udovac %	Razveden %	Nepoznato %	Neudana %	Udana / u životnom partnerstvu %	Udovica %	Razvedena %	Nepoznato %
Ukupno	35,0	54,8	3,5	6,6	0,2	25,0	50,4	16,3	8,2	0,2
15 – 19	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	99,9	0,1	0,0	0,0	0,0
20 - 29	91,7	7,5	0,0	0,7	0,2	82,8	15,9	0,1	1,0	0,2
30 - 39	53,8	41,8	0,1	4,1	0,2	40,2	53,1	0,4	6,0	0,3
40 - 49	30,6	59,6	0,2	9,4	0,2	19,9	65,8	1,5	12,5	0,2
50 - 59	18,3	69,0	1,4	11,1	0,2	10,2	70,5	6,4	12,8	0,1
60 - 69	10,1	76,7	4,2	8,9	0,1	5,9	65,3	17,7	10,9	0,1
70 - 79	5,7	78,7	9,5	6,0	0,2	3,8	48,9	39,9	7,2	0,1
80 i više	4,2	66,8	26,0	2,8	0,2	2,7	18,2	75,0	3,8	0,3
75 i više	4,7	71,4	20,1	3,6	0,2	2,9	26,0	66,5	4,4	0,2

Na prostoru 10 gradova prema Procjeni stanovništva 2022.g. živi 134.037 ili 68,1% stanovnika IŽ, dok u 31 općini živi 62.830 ili 31,9% stanovništva.

U razdoblju od Popisa 2021. do Procjene stanovništva 2022.g. u Istarskoj županiji ima za 0,8% više stanovnika, što znači da je u tijeku stagnacija (promjena od -0,99% do 0,99%).

Na osnovi podataka o prirodnom prirastu u razdoblju od 2021. do 2022.godine i promjene broja stanovnika (Procjena stanovnika 2022.g. u odnosu na Popis 2021.), prikazan je za IŽ i njene JLS tip stanovništva prema veličini promjene odnosno prema imigraciji i emigraciji.

Progresija (rast broja stanovnika od 1,00% i više) u odnosu na 2021. zabilježena je, u 21 JLS (1 na Bujštini: Oprtalj, 2 na Bužeštini: Buzet i Lanišće; 1 na Labinštini: Kršan; 1 na Pazinštini: Sv. Petar u šumi, 7 na Poreštini: Poreč, Funtana, Kaštelir-Labinci, Tar-Vabriga, Višnjan, Vižinada i Vrsar, 6 na Puljštini: Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin, Svetvinčenat i Vodnjan; 3 na Rovinjštini: Rovinj, Bale i Kanfanar). Stagnacija broja stanovnika u odnosu na 2021. (promjena od -0,99% do 0,99%) zabilježena je u 15 JLS (5 na Bujštini, 3 na Labinštini, 4 na Pazinštini, 1 na Poreštini, 2 na Puljštini). Stagnaciji i progresiji je dominantno pridonijela imigracija, obzirom da 35 od navedenih 36 JLS ima prirodni pad stanovnika.

Depopulacija (pad stanovništva od -1,00% i više) zabilježena je u 5 JLS (1 na Labinštini: Raša, 3 JLS na Pazinštini: Cerovlje, Gračišće i Karojba, 1 na Rovinjštini: Žminj), a od toga za sada nema JLS koje su u izumiranju (međupopisni pad broja stanovnika 12,0% i više). Također, obzirom da su negativni kako prirodni prirast tako i međupopisna promjena, depopulacija prijeti u još 10 JLS koje su sada u stagnaciji: 3 JLS Bujštine, 2 JLS Labinštine, 2 JLS Pazinštine, 1 JLS Poreštine i 2 JLS Puljštine.

Porast stanovništva zabilježen je na 3 područja: na Bužeštini (za 3,0%) i to u obje JLS; na Poreštini (za 1,8%) i to u 7 JLS, dok 1 JLS stagnira i na Rovinjštini (2,1%) u 3 JLS, dok je u 1 JLS depopulacija. Stagnacija je zabilježena na svim ostalim područjima: Bujština (porast za 0,3%) gdje je najveći pad u Grožnjanu (-0,6%) i Bujama (-0,5%), Labinština (pad za 0,1%) s najvećim padom u Raši (-1,0%), Pićnu (-0,8%) i Labinu (-0,7%), Pazinština (pad za 0,1%) najviše u Cerovlju (-1,7%) što je najveći pad među JLS u IŽ, Gračišću (-1,1%) i Karojbi (-1,0%), te Puljština (porast za 0,6%) gdje je pad u Barbanu (-0,5%) i Puli (-0,2%).

Stagnacija broja stanovnika procijenjen je u 6/10 gradova, a 4 grada bilježe porast broja stanovnika (Buzet, Poreč, Rovinj i Vodnjan. Porast stanovništva bilježi 17 općina, stagnira 9 općina, a pad stanovništva ima 5 općina (Cerovlje, Gračišće, Karojba, Raša i Žminj).

Najveći rast stanovništva u odnosu na 2021.g. u vidu jake progresije bilježi Sveti Petar u šumi (7,9%), osrednju progresiju Funtana (6,9%), Kanfanar (6,2%), Bale (4,7%), Tar-Vabriga (4,0%), Medulin (3,9%) i Buzet (3,1%), slabu progresiju Kršan (2,8%), Ližnjan (2,6%), Marčana i Rovinj (po 2,3%), Oprtalj i Lanišće (po 1,9%), Višnjan i Fažana (po 1,7%), Poreč i Kaštelir-Labinci (po 1,5%), Vižinada i Vodnjan (po 1,4%), Svetvinčenat (1,3%) te Vrsar (1,2%).

Najveći pad stanovništva u odnosu na Popis 2021. je u Cerovlju (-1,7%) u vidu slabe depopulacije te u Žminju (-1,3%), Gračišću (-1,1%), Karojbi i Raši (po -1,0%), dakle slabu depopulaciju ima ukupno 5 JLS.

U razdoblju od Popisa 2021. do 2022.g. saldo ukupne migracije bio je negativan u 5 JLS (Pićan, Cerovlje, Gračišće, Karojba i Barban), a u 36 JLS pozitivan. Međutim, međupopisni pad broja stanovnika veći od prirodnog pada zabilježen je u još 2 JLS (Sveti Lovreč i Žminj), što znači da je i u njima došlo do emigracije, koja nije evidentirana kao takva.

Tablica 12 – Tipovi općeg kretanja stanovništva temeljeni na veličini promjene broja (%)

Tip	Obilježje	Vrijednost
P1	vrlo jaka progresija	12,00% i više
P2	jaka progresija	7,00-11,99%
P3	srednja progresija	3,00-6,99%
P4	slaba progresija	1,00-2,99%
S	stagnacija	od -0,99% do 0,99%
R1	slaba depopulacija	od -1,00 do -2,99%
R2	osrednja depopulacija	od -3,00 do -6,99%
R3	jaka depopulacija	od -7,00 do -11,99%
R4	izumiranje	od -12,00% i više

Izvor: Spevec, D. (2009). Starenje stanovništva Varaždinske županije od 1961. Do 2001. Migracijske i etničke teme 25, 1-2, 125-152

Tablica 13 - Tipovi općeg kretanja stanovništva između dva popisa – tipizacija imigracije i emigracije

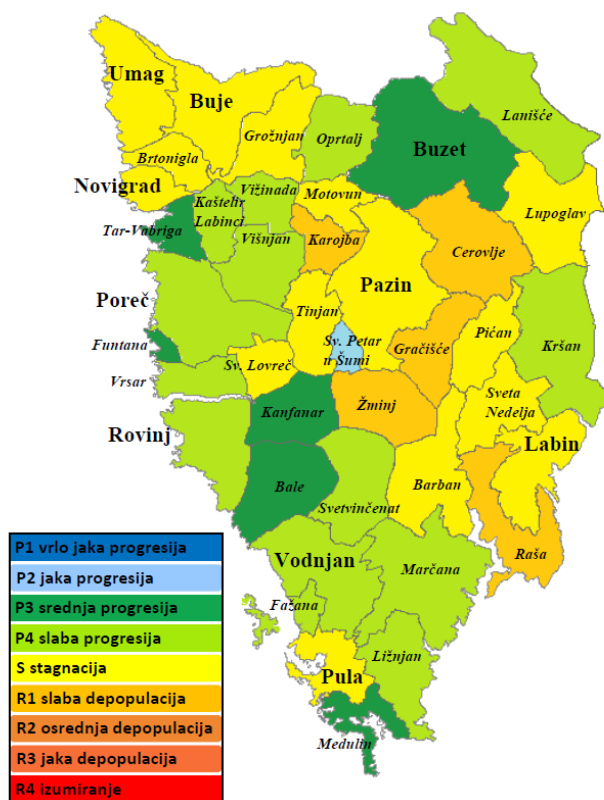
Tip	Obilježje (imigracijska/emigracijska)	Odnos međupopisne promjene (P) i stope prirodnog rasta ili pada (PR)	Predznak stopa	
			P	PR
I1	Ekspanzija imigracijom	P>PR	+	+
I2	Regeneracija imigracijom	P>PR (neovisno o predznaku P>PR)	+	-
I3	Slaba regeneracija imigracijom	P>PR (neovisno o predznaku P<PR)	+	-
I4	Vrlo slaba regeneracija imigracijom	P>PR	-	-
E1	Emigracija	P<PR	+	+
E2	Depopulacija	P<PR (neovisno o predznaku P<PR)	-	+
E3	Izrazita depopulacija	P<PR (neovisno o predznaku P>PR)	-	+
E4	Izumiranje	P<PR	-	-

Izvor: Rajić N., Pejaković T., Lončarić S. Promjene općeg kretanja i osnovnih struktura stanovništva Grada Zagreba 2001.-2011.; Gradski ured za stratezijsko planiranje i razvoj Grada, Zagreb 2016.

Tablica 14 – Opće kretanje stanovništva Istarske županije od Popisa 2021. do Procjene stanovništva 2022. po JLS te udio promjene u odnosu na Popis 2021.

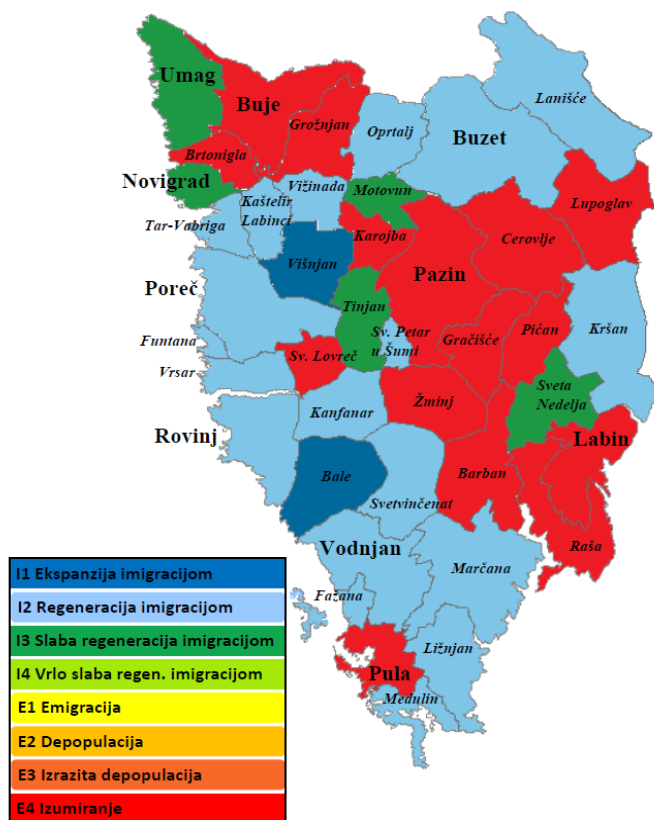
	Popis 2021.	Procjena 31.12.2022.	% promjene u odnosu na Popis 2021.	Tip prema veličini promjene	Prirodni prirast 2022.	% promjene prirodnim prirastom	Tip prema imigraciji i emigraciji	Saldo ukupne migracije 2021.-2022.
Istarska županija	195.237	196.867	0,8	S	-1.390	-0,7	I2	3.196
Bujština	23.956	24.034	0,3	S	-177	-0,7	I3	304
Buje	4.441	4.419	-0,5	S	-35	-0,8	E4	33
Brtonigla	1.523	1.518	-0,3	S	-8	-0,5	E4	7
Grožnjan	656	652	-0,6	S	-8	-1,2	E4	12
Novigrad	3.889	3.920	0,8	S	-40	-1,0	I3	61
Opatlj	748	762	1,9	P4	-6	-0,8	I2	9
Umag	12.699	12.763	0,5	S	-80	-0,6	I3	182
Buzeština	6.267	6.456	3,0	P3	-41	-0,7	I2	263
Buzet	5.999	6.183	3,1	P3	-40	-0,7	I2	258
Lanišće	268	273	1,9	P4	-1	-0,4	I2	5
Labinština	20.682	20.651	-0,1	S	-201	-1,0	E4	190
Labin	10.424	10.354	-0,7	S	-95	-0,9	E4	45
Kršan	2.829	2.909	2,8	P4	-16	-0,6	I2	93
Pižan	1.722	1.709	-0,8	S	-7	-0,4	E4	-1
Raša	2.809	2.782	-1,0	R1	-47	-1,7	E4	20
Sveta Nedelja	2.898	2.897	0,0	S	-36	-1,2	I3	33
Pazinština	16.976	16.962	-0,1	S	-75	-0,4	E4	88
Pazin	8.279	8.234	-0,5	S	-44	-0,5	E4	1
Cerovlje	1.453	1.429	-1,7	R1	-5	-0,3	E4	-7
Gračišće	1.312	1.298	-1,1	R1	-3	-0,2	E4	-7
Karolja	1.404	1.390	-1,0	R1	-3	-0,2	E4	-9
Lupoglav	836	832	-0,5	S	-10	-1,2	E4	18
Motovun	912	913	0,1	S	-4	-0,4	I3	5
Sv. Petar u šumi	1.051	1.134	7,9	P2	-1	-0,1	I2	76
Tinjan	1.729	1.732	0,2	S	-5	-0,3	I3	11
Poreština	27.280	27.771	1,8	P4	-109	-0,4	I2	589
Poreč	16.607	16.859	1,5	P4	-63	-0,4	I2	339
Funtana	911	974	6,9	P3	-5	-0,5	I2	60
Kaštelir-Labinci	1.493	1.516	1,5	P4	-5	-0,3	I2	29
Sveti Lovreč	960	953	-0,7	S	-6	-0,6	E4	9
Tar-Vabriga	2.148	2.233	4,0	P3	-11	-0,5	I2	67
Višnjan	2.096	2.131	1,7	P4	0	0,0	I1	27
Vižinada	1.142	1.158	1,4	P4	-5	-0,4	I2	18
Vrsar	1.923	1.947	1,2	P4	-14	-0,7	I2	40
Puljština	81.080	81.593	0,6	S	-681	-0,8	I3	1.212
Pula	52.220	52.114	-0,2	S	-479	-0,9	E4	582
Barban	2.491	2.478	-0,5	S	-23	-0,9	E4	-10
Fažana	3.463	3.521	1,7	P4	-41	-1,2	I2	62
Ližnjan	4.087	4.195	2,6	P4	-24	-0,6	I2	83
Marčana	4.250	4.347	2,3	P4	-29	-0,7	I2	98
Medulin	6.552	6.809	3,9	P3	-47	-0,7	I2	282
Svetvinčenat	2.179	2.207	1,3	P4	-10	-0,5	I2	21
Vodnjan	5.838	5.922	1,4	P4	-28	-0,5	I2	94
Rovinjština	18.996	19.400	2,1	P4	-106	-0,6	I2	550
Rovinj	12.968	13.269	2,3	P4	-90	-0,7	I2	427
Bale	1.170	1.225	4,7	P3	1	0,1	I1	65
Kanfanar	1.498	1.591	6,2	P3	-4	-0,3	I2	56
Žminj	3.360	3.315	-1,3	R1	-13	-0,4	E4	2

Izvor: prema podacima DZS

Slika 4 - Tip općeg kretanja stanovništva od Popisa 2021. do 2022.g. prema veličini promjene

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Slika 5 - Tip općeg kretanja stanovništva od Popisa 2021. do 2022.g. prema imigraciji i emigraciji

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Prema podacima DZS, u 2022. godini je u IŽ doseljeno 6.924 stanovnika, za 57,7% više nego lani (većina odnosno 5.463 doseljeni su iz inozemstva – za 79,4% više nego prošle godine, a 1.461 iz drugih županija RH – za 8,7% više). Iz IŽ je odseljeno 3.728 stanovnika (za 4,2% više nego lani): 2.739 u inozemstvo (za 1,7% više nego prošle godine), a 989 u druge županije RH (za 11,8% više).

Saldo ukupne migracije je pozitivan (veći broj doseljenih od odseljenih) u 2022.g. i u prosjeku petogodišnjeg razdoblja (2018.-2022.g.), zahvaljujući doseljavanju iz inozemstva (76,5% u petogodišnjem saldu ukupne migracije), ali i doseljavanju iz drugih županija (23,5% u saldu ukupne migracije).

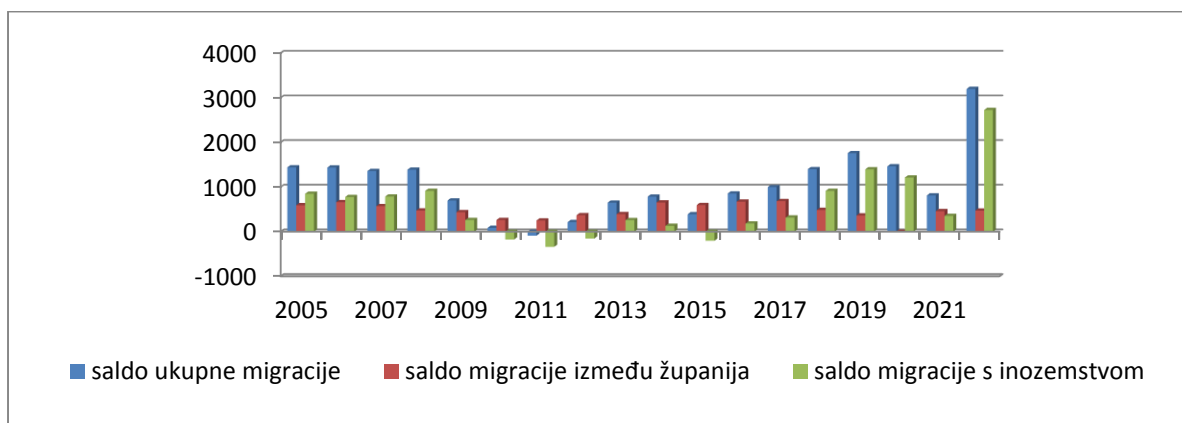
Prosječni godišnji migracijski saldo 2018.-2022.g. je 8,8 doseljenih na 1.000 stanovnika (0,9% godišnje). Saldo migracija između županija za IŽ u posljednjih dvadeset godina je pozitivan (više doseljavanja). Također je u dvadeset godina i saldo s inozemstvom (broj doseljenih iz inozemstva veći od odseljenih u inozemstvo) uglavnom pozitivan (osim 2010.-2012. i 2015.g.). U posljednjih pet godina u odnosu na prethodno razdoblje saldo ukupne migracije povećan je za 2,3 puta (2013.-2017.g. - 3.677, a 2018.-2022.g. 8.625), što ukazuje da raste višak doseljenih u odnosu na odseljene.

Prema podacima DZS, pozitivan saldo ukupne migracije stanovništva u 2022.g. u RH imalo je 11 županija, s tim da je Istarska s pozitivnim saldom od 3.196 na trećem mjestu iza Zagrebačke županije (3.482) i Grada Zagreba (3.980). Pozitivan saldo migracije s inozemstvom imalo je 12 županija, a Istarska je na trećem mjestu (2.724) iza Splitsko-dalmatinske županije (2.848) i Grada Zagreba (4.602).

Tablica 15 – Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo 2018.- 2022. godine

	Doseljeni:			Odseljeni:			Saldo ukupne migracije	Saldo migracije između županija	Saldo migracije s inozemstvom
	Ukupno	iz druge županije	iz inozemstva	Ukupno	u drugu županiju	u inozemstvo			
2018.	4.247	1.482	2.765	2.848	996	1.852	1.399	486	913
2019.	5.484	1.507	3.977	3.727	1.145	2.582	1.757	362	1.395
2020.	5.053	1.240	3.813	3.591	991	2.600	1.462	249	1.213
2021.	4.390	1.344	3.046	3.579	885	2.694	811	459	352
2022.	6.924	1.461	5.463	3.728	989	2.739	3.196	472	2.724
Ukupno	26.098	7.034	19.064	17.473	5.006	12.467	8.625	2.028	6.597
Prosjeck	5.219,6	1.406,8	3.812,8	3.494,6	1.001,2	2.493,4	1.725,0	405,6	1.319,4

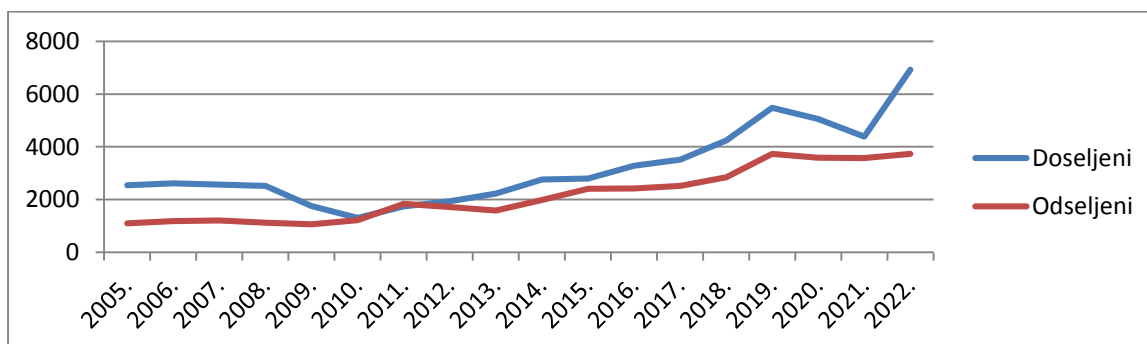
Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2023-2-I. Migracija stanovništva RH u 2022.(27.07.2023.)

Slika 6 - Saldo migracije u IŽ 2005.-2022. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Od ulaska u EU 2013.g., u porastu je broj doseljenih, ali i odseljenih. Od 2019. do 2021.godine u padu je broj doseljenih, a i broj odseljenih je u blagom padu. U 2022.godini ponovo se bilježi porast doseljenih, ali i odseljenih iako u nešto manjem broju. Na žalost, nema objavljenih drugih podataka o doseljenim i odseljenim osobama (npr. dob, država i sl.).

Slika 7 - Doseljeni i odseljeni stanovnici Istarske županije, 2005.-2022.

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U posljednjih pet godina mjesto stanovanja unutar IŽ promijenilo je 14.722 osoba i to najviše (10.585 ili 71,9%) osoba između različitih gradova/općina, a 4.137 osoba između naselja istoga grada/općine.

Tablica 16 - Preseljeno stanovništvo unutar županije 2018.- 2022. godine

	Među naseljima istoga grada/općine	Među gradovima/općinama iste županije	Ukupno
2018.	754	2.141	2.895
2019.	769	2.159	2.928
2020.	822	1.926	2.748
2021.	905	2.245	3.150
2022.	887	2.114	3.001
UKUPNO	4.137	10.585	14.722

Izvor: Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2023-2-1. Migracija stanovništva RH u 2022.(27.07.2023.)

Od 36 JLS s pozitivnim ukupnim saldom migracija u 5 dominira pozitivan saldo migracija između županija (Oprtalj, Raša, Tinjan, Sveti Lovreč, Vižinada), u 4 unutar županije (Sv. Nedelja, Marčana, Vodnjan i Žminj), u 26 s inozemstvom (Buje, Brtonigla, Grožnjan, Novigrad, Umag, Buzet, Labin, Kršan, Pazin, Lupoglav, Motovun, Sv. Petar u šumi, Poreč, Funtana, Kaštelir-Labinci, Tar- Vabriga, Višnjan, Vrsar, Pula, Fažana, Ližnjan, Medulin, Rovinj, Bale, Kanfanar), dok je u Lanišću jednak saldo migracije unutar županije i s inozemstvom.

Od 5 JLS s negativnim ukupnim saldom migracija, u 2 dominira negativni saldo migracija unutar županije (Cerovlje i Gračišće), u 1 JLS saldo migracija s inozemstvom (Karojba), 2 imaju negativan saldo migracija između županija (Barban i Pićan).

Tablica 17 – Salda migracije u Istarskoj županiji od 2021. do 2022. po JLS

	Saldo ukupne migracije	Saldo migracije unutar županije	Saldo migracije između županija	Saldo migracije s inozemstvom
Istarska županija	3.196	-	472	2.724
Bujština	304	2	54	248
Buje	33	-18	5	46
Brtonigla	7	-	2	5
Grožnjan	12	-	-	12
Novigrad	61	3	7	51
Oprtalj	9	-1	7	3
Umag	182	18	33	131
Buzeština	263	16	18	229
Buzet	258	14	17	227
Lanišće	5	2	1	2
Labinština	190	-12	25	177
Labin	45	-30	12	63
Kršan	93	-2	6	89
Pižan	-1	1	-6	4
Raša	20	3	11	6
Sveta Nedelja	33	16	2	15
Pazinština	88	-53	6	135
Pazin	1	-34	-8	43
Cerovlje	-7	-8	-1	2
Gračišće	-7	-8	4	-3
Karojba	-9	-1	-3	-5
Lupoglav	18	-6	-3	27
Motovun	5	-5	3	7
Sv.Petar u šumi	76	13	6	57
Tinjan	11	-4	8	7
Poreština	589	-39	139	489
Poreč	339	-42	91	290
Funtana	60	1	2	57
Kaštelir-Labinci	29	12	-1	18
Sveti Lovreč	9	-1	7	3
Tar-Vabriga	67	12	18	37
Višnjan	27	-14	3	38
Vižinada	18	5	7	6
Vrsar	40	-12	12	40
Puljština	1.212	90	200	922
Pula	582	-60	100	542
Barban	-10	-3	-6	-1
Fažana	62	6	21	35
Ližnjan	83	9	7	67
Marčana	98	67	5	26
Medulin	282	27	63	192
Svetvinčenat	21	-5	6	20
Vodnjan	94	49	4	41
Rovinjština	550	-4	30	524
Rovinj	427	-48	16	459
Bale	65	12	9	44
Kanfana	56	11	3	42
Žminj	2	21	2	-21

Izvor: Državni zavod za statistiku. Gradovi u statistici. Statistika u nizu (22.9.2023.)

Prema podacima DZS u 2022. godini u IŽ je živorođeno 1.527 djece (stopa nataliteta 7,8/1.000 stanovnika, RH 8,8/1.000), a umrlo je 2.917 osoba (stopa mortaliteta 14,9/1.000, RH 14,8/1.000), odnosno umrlo je 1.390 osoba više no što je djece živorođeno, što znači da se u 2022.g. produbljuje prirodni pad stanovništva. Vitalni indeks (odnos živorođenih i umrlih) u IŽ iznosio je u 2022.g. 52,3 (RH 59,5).

Stopa prirodnog prirasta bila je negativna, -7,11.000, (-6,0 stopa u RH). Pozitivan prirodni prirast u 2022.g. nije imala niti jedna županija, pa tako niti Istarska.

U IŽ se u prosjeku (prosjeck 2018.-2022.) godišnje rodilo 1.622,6 žive djece, a stopa nataliteta iznosi 8,0/1.000. Opća stopa fertiliteta pokazuje broj živorođenih u odnosu na žensko stanovništvo u fertilnoj dobi (15-49 godina). Opća stopa fertiliteta za IŽ 2018.-2022.g. iznosila je 39,6 živorođene djece na 1.000 žena fertilne dobi. Stopom totalnog fertiliteta mjeri se prosječan broj djece koje bi žena rodila u toku fertilnog razdoblja kada bi radala prema sadašnjim stopama fertiliteta (očekivani broj djece). Kritična brojčana vrijednost stope totalnog fertiliteta iznosi 2,1 - stopa manja od 2,1 govori da u stanovništvu nije osigurana jednostavna reprodukcija stanovništva. U IŽ je u prosjeku (2018.-2022.) iznosila 1,4 djece te ne osigurava reprodukciju. U IŽ godišnje je u prosjeku (2018.-2022.) umrlo 2.604,8 osoba, a stopa mortaliteta iznosila je 12,8/1.000. Vitalni indeks iznosio je u prosjeku 62,3 (prosjeck od 2018.-2022.), a obzirom da je manji od 100 ukazuje na veći broj umrlih nego rođenih odnosno da je riječ o regresivnom stanovništvu.

Tablica 18 - Prirodno kretanje stanovništva 2018. - 2022.

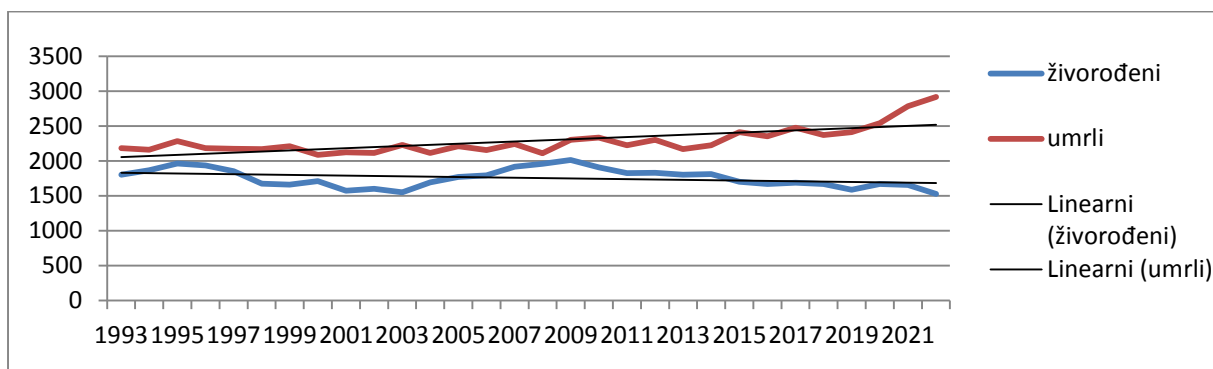
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Prosjeck (2018.-2022.)
Broj stanovnika	208.765	209.573	210.083	195.237	195.970	203.925,6
Živorodeni	1.670	1.589	1.670	1.657	1.527	1.622,6
Umrli	2.372	2.411	2.540	2.784	2.917	2.604,8
Prirodni prirast	-702	-822	-870	-1.127	-1.390	-982,2
Žene fertilne dobi (15-49 g.)	42.686	42.313	42.082	38.861	38.964	40.981
Živorodeni (na 1000 stanovnika)	8,0	7,6	7,9	8,5	7,8	8,0
Umrli (na 1000 stanovnika)	11,4	11,5	12,1	14,3	14,9	12,8
Prirodni prirast (na 1000 stanovnika)	-3,4	-3,9	-4,1	-5,8	-7,1	-4,8
Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	70,4	65,9	65,7	59,5	52,3	62,3
Opći fertilitet (na 1000 žena fertilne dobi)	39,1	37,6	39,7	42,6	39,2	39,6
Totalni fertilitet	1,4	1,3	1,4	1,5	1,4	1,4

Opći fertilitet=broj živorođene djece / broj žena fertilne dobi*1000

Totalni fertilitet (prosječan broj živorođene djece koje žena rodi u toku života)= broj živorođene djece / broj žena fertilne dobi*35 godina

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2023-1-1. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2022 (20.07.2023.).

U IŽ nakon porasta broja živorođene djece u razdoblju od 2004. do 2009. godine (2009.g. 2.012 živorođene djece), od 2010.g. njihov broj se kontinuirano smanjuje.

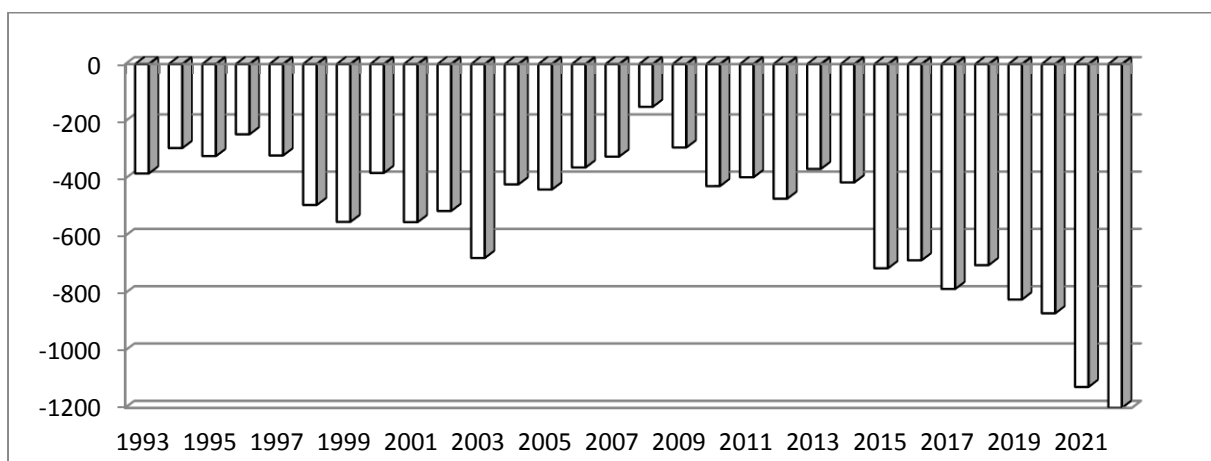

Slika 8 - Prirodno kretanje stanovništva Istarske županije od 1993.-2022. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Stopa prirodnog prirasta za IŽ je od 1992.g. negativna. U razdoblju 2018.-2022. (prosječna godišnja stopa -4,8/1000) izgubljeno je, zbog viška umrlih nad rođenima, 4.911 stanovnika.

Zbog negativnog prirodnog prirasta u posljednjih 5 godina nestalo je stanovništvo dvije prosječne istarske općine (4.911 stanovnika, a prosjek stanovnika po općini na Popisu 2021. bio je 1.995,9).

Slika 9 - Prirodni prirast stanovništva Istarske županije od 1993.-2022. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

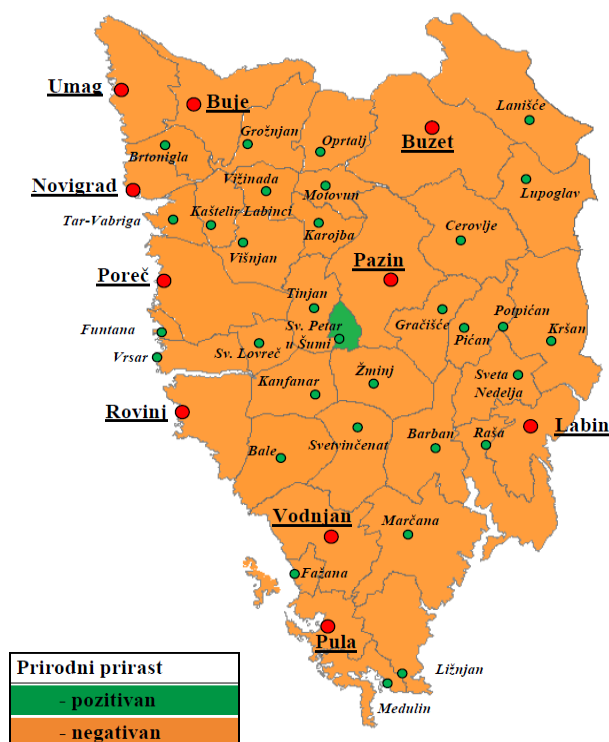
Pozitivni prirodni prirast u 2022.godini imale su samo Bale (+1), nulti prirodni prirast Višnjan, a negativni prirodni prirast imalo je 39 JLS. U RH samo je 24 JLS (4,3%) u 2022.g. imalo pozitivan prirodni prirast.

U zadnjem petogodišnjem razdoblju (prosjeak 2018.-2022.g.) pozitivan prirodni prirast ima samo 1 JLS: općina Sv. Petar u šumi.

Tablica 19 - Prirodno kretanje stanovništva po općinama i gradovima Istarske županije

	2022.				prosjeak 2018.-2022.			
	živorodeni	umrli	prirodni prirast	vitalni indeks	Živorodeni	umrli	prirodni prirast	vitalni indeks
Istarska županija	1.527	2.917	-1.390	52,3	1.622,6	2.604,8	-982,2	62,3
b.o.Buje	165	342	-177	48,2	194,8	303,8	-109,0	64,1
grad Buje	26	61	-35	42,6	29	58,6	-29,6	49,5
Brtonigla	8	16	-8	50,0	12,2	16,8	-4,6	72,6
Grožnjan	6	14	-8	42,9	6	10,8	-4,8	55,6
grad Novigrad	25	65	-40	38,5	35	45,8	-10,8	76,4
Oprtalj	6	12	-6	50,0	6,2	12,8	-6,6	48,4
grad Umag	94	174	-80	54,0	106,4	159	-52,6	66,9
b.o.Buzet	47	88	-41	53,4	51,2	73,8	-22,6	69,4
grad Buzet	40	80	-40	50,0	47,4	66,4	-19,0	71,4
Lanišće	7	8	-1	87,5	3,8	7,4	-3,6	51,4
b.o.Labin	137	338	-201	40,5	153,2	314,2	-161,0	48,8
grad Labin	65	160	-95	40,6	69,6	160,6	-91,0	43,3
Kršan	30	46	-16	65,2	28,4	46,4	-18,0	61,2
Pičan	17	24	-7	70,8	16,8	23,8	-7,0	70,6
Raša	10	57	-47	17,5	19,6	42,4	-22,8	46,2
Sv.Nedelja	15	51	-36	29,4	18,8	41	-22,2	45,9
b.o.Pazin	167	242	-75	69,0	170,4	208,4	-38,0	81,8
grad Pazin	73	117	-44	62,4	82,2	95,4	-13,2	86,2
Cerovlje	20	25	-5	80,0	16,2	21,6	-5,4	75,0
Gračišće	14	17	-3	82,4	13	17,6	-4,6	73,9
Karojba	16	19	-3	84,2	14,6	15,4	-0,8	94,8
Lupoglav	3	13	-10	23,1	5,2	14	-8,8	37,1
Motovun	6	10	-4	60,0	8,8	11,2	-2,4	78,6
Sv.Petar u šumi	16	17	-1	94,1	12,8	11,4	1,4	112,3
Tinjan	19	24	-5	79,2	17,6	21,8	-4,2	80,7
b.o.Poreč	240	349	-109	68,8	248,6	303,4	-54,8	81,9
grad Poreč	147	210	-63	70,0	157,2	174,6	-17,4	90,0
Funtana	4	9	-5	44,4	6,8	9,4	-2,6	72,3
Kaštelir -Labinci	15	20	-5	75,0	14	17,2	-3,2	81,4
Sv.Lovreč	9	15	-6	60,0	8,6	15,6	-7,0	55,1
Tar-Vabriga	13	24	-11	54,2	19	21,2	-2,2	89,6
Višnjan	23	23	0	100,0	17,8	26,4	-8,6	67,4
Vižinada	15	20	-5	75,0	11,4	15,4	-4,0	74,0
Vrsar	14	28	-14	50,0	13,8	23,6	-9,8	58,5
b.o.Pula	600	1.281	-681	46,8	634,8	1.137,4	-502,6	55,8
grad Pula	390,0	869,0	-479,0	44,9	405,8	764,8	-359,0	53,1
Barban	19	42	-23	45,2	22	40	-18,0	55,0
Fažana	20	61	-41	32,8	26,2	45,2	-19,0	58,0
Ližnjan	24	48	-24	50,0	31,6	47,2	-15,6	66,9
Marčana	39	68	-29	57,4	34,4	58,6	-24,2	58,7
Medulin	55	102	-47	53,9	49,2	86,6	-37,4	56,8
Svetvinčenat	16	26	-10	61,5	18,6	30,6	-12,0	60,8
grad Vodnjan	37	65	-28	56,9	47	64,4	-17,4	73,0
b.o.Rovinj	171	277	-106	61,7	169,6	263,8	-94,2	64,3
grad Rovinj	101	191	-90	52,9	107,8	182,8	-75,0	59,0
Bale	15	14	1	107,1	13,2	14,8	-1,6	89,2
Kanfanar	22	26	-4	84,6	16,2	23,4	-7,2	69,2
Žminj	33	46	-13	71,7	32,4	42,8	-10,4	75,7

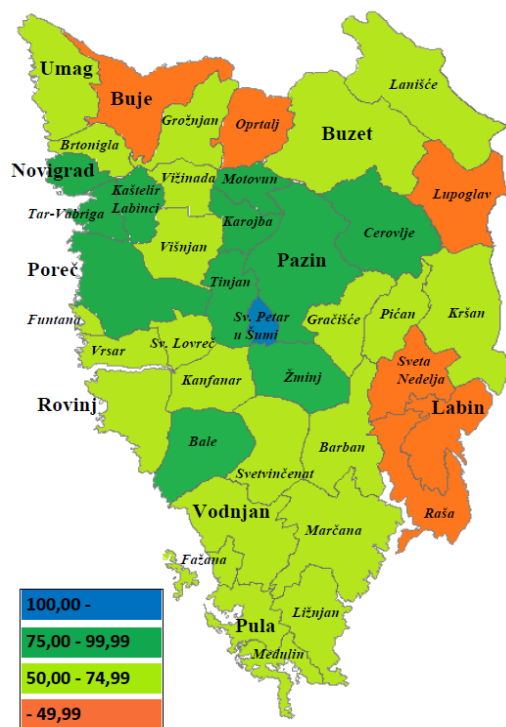
Izvor: Državni zavod za statistiku RH, Pr. STAN-2023-1-1, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2022. (20.07.2023.)

Slika 10 - Prirodni prirast stanovništva po općinama i gradovima Istarske županije (prosjeak 2018.-2022. godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

U petogodišnjem razdoblju (2018.-2022.) najniži vitalni indeks imala je općina Lupoglav (37,1 odnosno na 1 rođeno dijete 2,7 osoba su umrle). Vitalni indeks manji od 50 imali su i gradovi Labin (43,3) i Buje (49,5) te općine Sv. Nedelja (45,9), Raša (46,2) i Oprtalj (48,4).

Slika 11 - Vitalni indeks stanovništva po općinama i gradovima Istarske županije (prosjeak 2018.-2022. godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Broj sklopljenih brakova u 2022. godini (670) nešto je veći u odnosu na 2021.g., pa je stopa sklopljenih brakova 3,4/1.000 stanovnika (RH 4,7/1.000). U 2022. godini razvedeno je 0,8 brakova na 1.000 stanovnika (RH 1,2/1.000), odnosno 243,3 razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih (RH 266,0/1.000).

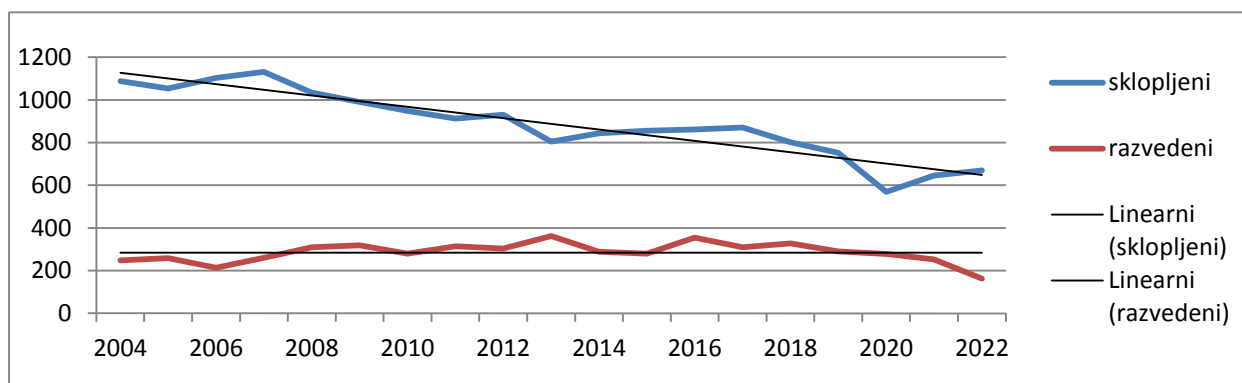
Broj sklopljenih brakova u Istarskoj županiji je kontinuirano u padu i prosječno se godišnje sklopi 687,8 brakova (2018.-2022.), odnosno prosječna stopa sklopljenih brakova iznosi 3,4/1.000 stanovnika.

Broj razvedenih brakova u Istarskoj županiji je u blagom padu, prosječno se godišnje razvede oko 262,2 brakova (2018.-2022.) odnosno prosječna stopa razvedenih brakova iznosi 1,3/1000 stanovnika. Prosječna stopa razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih iznosila je 381,2 (2018.-2022.g.).

Tablica 20 - Sklopljeni i razvedeni brakovi 2018. – 2022.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Prosjek (2018.-2022.)
Broj stanovnika	208.765	209.573	210.083	195.237	195.970	203.925,6
Sklopljeni brakovi	802	752	569	646	670	687,8
Razvedeni brakovi	328	290	278	252	163	262,2
Sklopljeni brakovi (na 1.000 stanovnika)	3,8	3,6	2,7	3,3	3,4	3,4
Razvedeni brakovi (na 1.000 stanovnika)	1,6	1,4	1,3	1,3	0,8	1,3
Razvedeni brakovi (na 1.000 sklopljenih)	409,0	385,6	488,6	390,1	243,3	381,2

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2023-1.1. Prirodno kretanje stanovništva RH u 2022.g. (20.07.2023.).

Slika 12 – Sklopljeni i razvedeni brakovi u Istarskoj županiji od 2004.-2022. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2022.g. većinom (415) je sklapan građanski oblik braka. Većina nevjesta (84,8%) i ženika (82,7%) je brak sklopilo po prvi put.

Sve je češći građanski oblik sklapanja braka (u razdoblju 2018.-2022.g. 62,1%, 2013.-2017.g. 56,9%), u 2022.g. 61,9% (RH 49,4%).

Tablica 21 - Sklopljeni brakovi prema obliku sklapanja braka i braku po redu

	Oblik sklapanja braka			Brak po redu:					
				Ženika:			Nevjeste:		
	Ukupno	Gradanski	Vjerski	Prvi	Drugi	Treći i više	Prvi	Drugi	Treći i više
2013.	804	451	353	708	89	7	705	97	2
2014.	844	470	374	746	85	13	738	97	9
2015.	855	495	360	744	98	13	731	116	8
2016.	862	465	397	755	97	10	760	93	9
2017.	870	528	342	750	106	14	734	127	9
Ukupno 2012.-2017.	4.235	2.409	1.826	3.703	475	57	3.668	530	37
%	100,0	56,9	43,1	87,4	11,2	1,3	86,6	12,5	0,9
2018.	802	489	313	671	117	14	680	111	11
2019.	752	444	308	645	99	8	645	93	14
2020.	569	376	193	484	79	6	489	75	5
2021.	646	411	235	553	86	7	538	99	9
2022.	670	415	255	554	108	8	568	96	6
Ukupno 2018.-2022.	3.439	2.135	1.304	2.907	489	43	2.920	474	45
%	100,0	62,1	37,9	84,5	14,2	1,3	84,9	13,8	1,3

Izvor: Državni zavod za statistiku RH.

U 2022.g. ženici su najčešće u dobi 30-39 godina (47,5%), a slijede u dobi 25-29 godina (23,1%) i 40-59 godina (20,1%). Nevjeste su 2022.g. bile također najčešće u dobi 30-39 godina (38,2%), a slijede u dobi 25-29 godina (33,7%) i 40-59 godine (14,3%).

Sklapanje braka se sve više odgađa, ženici i nevjeste prilikom sklapanja braka sve su starije dobi.

Veći je udio onih koji sklapaju brak iznad 30 godina: ženika je 2018.-2022.g. bilo 69,4%, 2013.-2017.g. 63,2%; nevjesta je 2018.-2022.g. bilo 52,1%, 2013.-2017.g. 45,3%).

Tablica 22 - Sklopljeni brakovi prema starosti ženika i nevjeste

	Ženik							Nevjesta						
	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-59	60+	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-59	60 +
2013.	804	2	65	266	346	104	21	804	18	131	311	273	58	13
2014.	844	3	51	256	397	114	23	844	18	129	336	287	67	7
2015.	855	3	50	257	399	111	35	855	14	139	320	281	86	15
2016.	862	2	46	255	418	109	32	862	16	133	314	315	67	17
2017.	870	2	51	249	397	139	32	870	15	108	314	317	97	19
Ukupno 2013.-2017.	4.235	12	263	1.283	1.957	577	143	4.235	81	640	1.595	1.473	375	71
%	100,0	0,3	6,2	30,3	46,2	13,6	3,4	100,0	1,9	15,1	37,7	34,8	8,9	1,7
2018.	802	2	53	206	380	119	42	802	14	127	272	284	84	20
2019.	752	4	49	195	347	124	33	752	8	119	251	252	108	14
2020.	569	3	31	137	267	110	21	569	3	58	198	226	76	8
2021.	646	2	39	155	308	106	36	646	5	91	198	244	95	13
2022.	670	1	22	155	318	135	39	670	4	71	226	256	96	17
Ukupno 2018.-2022.	3.439	12	194	848	1.620	594	171	3.439	34	466	1.145	1.262	459	72
%	100,0	0,3	5,6	24,7	47,1	17,3	5,0	100,0	1,0	13,6	33,3	36,7	13,3	2,1

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2022.g. u 163 razvedenih brakova muž je najčešće u dobi od 40-49 godina (41,7%), a žena također u dobi 40-49 godina (38,7%). U dobi iznad 50 godina bilo je 33,1% razvedenih mušev i 20,8% žena.

U blagom porastu je udio razvoda u dobi iznad 50 godina: kod mušev 2018.-2022.g. 30,6%, 2013.-2017.g. 29,6%, odnosno kod žena 2018.-2022.g. 20,8%, 2013.-2017.g. 20,0%.

Tablica 23 - Razvedeni brakovi prema starosti muža i žene

	Muž								Žena							
	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60+	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 +
2013.	362	-	5	18	139	101	72	25	362	1	9	46	140	100	48	15
2014.	288	-	2	16	111	91	55	13	288	-	4	37	120	89	33	5
2015.	279	-	1	24	86	70	64	34	279	-	7	33	94	74	54	17
2016.	355	-	3	20	116	108	73	35	355	1	10	35	147	85	57	20
2017.	309	-	3	20	84	101	74	27	309	-	6	28	110	96	50	19
Ukupno 2013.-2017.	1.593	-	14	98	536	471	338	134	1.593	2	36	179	611	444	242	76
%	100,0	0,0	0,9	6,2	33,6	29,6	21,2	8,4	100,0	0,1	2,3	11,2	38,4	27,9	15,2	4,8
2018.	328	-	2	16	104	111	73	22	328	-	7	29	130	99	48	15
2019.	290	-	6	5	87	101	62	29	290	-	10	18	99	96	45	22
2020.	278	-	2	8	73	107	61	27	278	-	5	17	108	90	40	18
2021.	252	-	3	9	74	93	48	25	252	-	8	21	87	85	31	20
2022.	163	-	2	6	33	68	33	21	163	-	4	12	50	63	24	10
Ukupno 2018.-2022.	1.311	-0	15	44	371	480	277	124	1.311	0	34	97	474	433	188	85
%	100,0	0,0	1,1	3,4	28,3	36,6	21,1	9,5	100,0	0,0	2,6	7,4	36,2	33,0	14,3	6,5

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2022.g. najčešće su razvedeni brakovi u trajanju dužem od 20 godina (26,4%) ili od 5 do 9 godina (23,3%).

U razdoblju 2018.-2022.g. najčešće su razvedeni brakovi u trajanju dužem od 20 godina (27,8%) ili od 5-9 godina (19,8%).

Tablica 24 - Razvedeni brakovi prema trajanju braka

	Ukupno	Do 1 g.	1-4 g.	5-9 g.	10-14 g.	15-19 g.	20 + g.
2013.	362	4	56	102	67	38	95
2014.	288	4	48	77	49	39	71
2015.	279	3	42	68	37	40	89
2016.	355	6	53	85	72	43	96
2017.	309	6	51	61	61	37	93
Ukupno 2013.-2017.	1.593	23	250	393	286	197	444
%	100,0	1,4	15,7	24,7	18,0	12,4	27,9
2018.	328	10	53	52	70	60	83
2019.	290	4	46	62	54	37	87
2020.	278	3	38	67	46	48	76
2021.	252	5	59	41	39	33	75
2022.	163	2	23	38	35	22	43
Ukupno 2018.-2022.	1.311	24	219	260	244	200	364
%	100,0	1,8	16,7	19,8	18,6	15,3	27,8

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2022.godini u 64,4% brakova koji su se razveli bilo je uzdržavane djece. U razvedenim brakovima s uzdržavanom djecom (105 brakova), najčešće je dvoje uzdržavane djece (51,4%) ili jedno dijete (41,9%). U većini razvedenih brakova s uzdržavanom djecom ona su dodijeljena na čuvanje i odgoj ženi (86,7% razvedenih brakova s uzdržavanom djecom).

Tablica 25 - Razvedeni brakovi prema broju uzdržavane djece u braku koji se razveo i komu su dodijeljena na čuvanje i odgoj

	-prema broj uzdržavane djece rođene u braku koji se razveo:					- prema broju uzdržavane djece dodijeljene na čuvanje i odgoj:					
	Ukupno	0	1	2	3 i više	Ukupno	Nema uzdržavane djece	Mužu	Ženi	Mužu i ženi	Drugoj osobi, ustanovi
2013.	362	149	120	82	11	362	149	13	191	7	2
2014.	288	119	90	70	9	288	119	14	150	5	-
2015.	279	125	96	47	11	279	125	13	136	5	-
2016.	355	145	121	79	10	355	145	13	184	12	1
2017.	309	139	89	74	7	309	139	9	150	11	-
Ukupno 2013.-2017.	1.593	677	516	352	48	1.593	677	62	811	40	3
%	100,0	42,5	32,4	22,1	3,0	100,0	42,5	3,9	50,9	2,5	0,2
2018.	328	140	99	82	7	328	140	17	160	11	-
2019.	290	133	83	69	5	290	133	12	139	6	-
2020.	278	119	88	63	8	278	119	15	139	5	-
2021.	252	111	87	51	3	252	111	13	124	4	-
2022.	163	58	44	54	7	163	58	8	91	5	1
Ukupno 2018.-2022.	1.311	561	401	319	30	1.311	561	65	653	31	1
%	100,0	42,8	30,6	24,3	2,3	100,0	42,8	5,0	49,8	2,4	0,1

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U braku je 2022.g. rođeno 58,9% djece, odnosno izvan braka je rođeno 41,1% djece što je iznad prosjeka RH (izvan braka 24,8%).

Udio izvanbračne djece povećan je u razdoblju 2018.-2022.g. (37,1%) u odnosu na 2013.-2017.g. (27,5%).

U 2022.g. 50,9% živorođenih bilo je rođeno kao prvo dijete, 35,4% kao drugo dijete, a 13,7% kao treće i nakon trećeg (u RH 19,8%, EU 2020. 18,4%).

Tablica 26 - Živorodeni prema bračnosti i redu rođenja

	Ukupno	Bračnost djeteta		Red rođenja djeteta			
		U braku	Izvan braka	Prvo dijete	Drugo	Treće i više	Nepoznato
2013.	1.801	1.375	426	863	712	225	1
2014.	1.813	1.316	497	916	635	256	6
2015.	1.701	1.236	465	824	617	259	1
2016.	1.669	1.194	475	803	612	246	8
2017.	1.690	1.166	524	820	629	234	7
Ukupno 2013.-2017.	8.674	6.287	2.387	4.226	3.205	1.220	23
%	100,0	72,5	27,5	48,7	36,9	14,1	0,3
2018.	1.670	1.104	566	818	613	239	-
2019.	1.589	1.042	547	813	572	203	1
2020.	1.670	1.058	612	794	624	250	2
2021.	1.657	998	659	826	593	238	-
2022.	1.527	900	627	778	540	209	-
Ukupno 2018.-2022.	8.113	5.102	3.011	4.029	2.942	1.139	3
%	100,0	62,9	37,1	49,7	36,3	14,0	0,0

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2022. godini djecu su najčešće rodile majke u dobi 30-39 godina (58,8%), odnosno u dobi od 20-29 godina (34,8%).

Starost majki živorođene djece je u porastu, većina majki je u dobi iznad 30 godina: u 2018.-2022.g. 64,5%, 2013.-2017.g. 58,4%.

U 2022. godini nije rodila niti jedna djevojčica u dobi mlađoj od 15 godina (a ni u promatranom razdoblju od 2013. do 2022.). U 2018.-2022.g. u padu je za 42,1% broj poroda majki u dobi 15-19 godina (u odnosu na 2013.-2017.g.).

Tablica 27 - Živorodeni prema starosti majke

	Ukupno	15-19 g.	20-29 g.	30-39 g.	40+ g.
2013.	1.801	31	792	913	65
2014.	1.813	31	751	961	70
2015.	1.701	25	677	951	48
2016.	1.669	23	628	958	60
2017.	1.690	16	629	981	64
Ukupno 2013.-2017.	8.674	126	3.477	4.764	307
%	100,0	1,5	40,1	54,9	3,5
2018.	1.670	20	594	982	74
2019.	1.589	19	554	932	84
2020.	1.670	11	575	998	86
2021.	1.657	12	558	999	88
2022.	1.527	11	532	898	86
Ukupno 2018.-2022.	8.113	73	2.813	4.809	418
%	100,0	0,9	34,7	59,3	5,2

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2022.godini većina (96,4%) majki imalo je stručno obrazovanje: 50,6% srednjoškolsko te 45,8% više i visoko obrazovanje. Bez škole ili samo s osnovnom školom je 41 (2,7%) majka, što je manje od prosjeka RH (4,6%). U 2022.g. 95,2% majki koje su rodile bile su aktivne – radile su ili tražile posao, udio aktivnih majki u Istri je veći u odnosu na prosjek RH (87,8%).

Tablica 28 - Živorodeni prema postignutom obrazovanju i aktivnosti majke

	Ukupno	Postignuto obrazovanje majke						Aktivnost majke		
		Bez završene OŠ	OŠ	SŠ	VŠS	VSS (preddiplom. nadalje)	Nep.	Aktivna	Uzdržavana	Ostalo i nepoz.
2013.	1.801	4	15	1.147	114	440	81	1.686	89	26
2014.	1.813	-	17	1.124	117	439	116	1.681	113	19
2015.	1.701	2	11	1.069	107	433	79	1.595	96	10
2016.	1.669	-	23	1.030	144	430	42	1.574	84	11
2017.	1.690	2	31	1.057	149	443	8	1.600	84	6
Ukupno 2012.-2017.	8.674	8	97	5.427	631	2.185	326	8.136	466	72
%	100,0	0,1	1,1	62,6	7,3	25,2	3,8	93,8	5,4	0,8
2018.	1.670	6	37	927	118	557	25	1.594	49	27
2019.	1.589	4	40	832	93	592	28	1.516	43	30
2020.	1.670	3	47	839	80	647	54	1.568	43	59
2021.	1.657	6	44	809	76	704	18	1.595	40	22
2022.	1.527	4	37	773	79	620	14	1.453	52	22
Ukupno 2018.-2022.	8.113	23	205	4.180	446	3.120	139	7.726	227	160
%	100,0	0,3	2,5	51,5	5,5	38,5	1,7	95,2	2,8	2,0

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Prema podacima Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom HZJZ-a u Istarskoj županiji (stanje na dan 01.09.2022.) živi 21.036 osobe s invaliditetom, od toga 11.390 su muškog (54,1%) i 9.646 ženskog spola (45,9%). Najveća prevalencija osoba s invaliditetom u stanovništvu je u starijoj dobi (9.633 ili 20,4% starijeg stanovništva), u radno aktivnoj dobi (9.155 ili 8,0% stanovništva), a 2.248 ili 6,6% u dječjoj dobi, 0-19 godina.

Istarska županija ima, u odnosu na ostale županije, najmanji udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije (10,7%) i ispod prosjeka RH prevalencije (16,0%) ukupno i u svim dobnim skupinama.

Tablica 29 - Broj osoba s invaliditetom u Istarskoj županiji prema spolu, dobnim skupinama, udjelima i prevalenciji

	Muški	Ženski	UKUPNO	Struktura (%)	Prevalencija (%)
0-19 g.	1.454	794	2.248	10,7%	6,6
20-64 g.	5.064	4.091	9.155	43,5%	8,0
65 i više g.	4.872	4.761	9.633	45,8%	20,4
UKUPNO	11.390	9.646	21.036	100,0%	10,7
%	54,1	45,9	100,0		

Napomena HZJZ-a: za izračun prevalencije korišteni su podaci o osobama s invaliditetom i prvi rezultati Popisa stanovništva 2021. (DZS)

Izvor: HZJZ

Najveća prevalencija je zabilježena u Puli (13,5/1.000), a slijedi Lanišće 13,3%, Vodnjan 12,6%, Ližnjan 12,4% i Grožnjan 12,2%.

Tablica 30 - Struktura osoba s invaliditetom u Istarskoj županiji i prevalencija

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ	Broj stanovnika - prvi rezultati Popisa 2021.	Prevalencija (%)
Pula - Pola	7.090	33,7	52.411	13,5
Rovinj - Rovigno	1.381	6,6	13.039	10,6
Poreč - Parenzo	1.347	6,4	16.666	8,1
Labin	1.235	5,9	10.488	11,8
Umag - Umago	997	4,7	12.767	7,8
Vodnjan - Dignano	739	3,5	5.850	12,6
Pazin	713	3,4	8.306	8,6
Medulin	644	3,1	6.579	9,8
Marčana	506	2,4	4.225	12,0
Ližnjan - Lisignano	503	2,4	4.052	12,4
Buzet	497	2,4	5.997	8,3
Fažana - Fasana	433	2,1	3.477	12,5
Raša	414	2,0	2.811	14,7
Buje - Buie	400	1,9	4.451	9,0
Žminj	311	1,5	3.363	9,2
Novigrad - Cittanova	305	1,4	3.883	7,9
Sveta Nedelja	299	1,4	2.898	10,3
Kršan	299	1,4	2.838	10,5
Svetvinčenat	263	1,3	2.202	11,9
Barban	259	1,2	2.497	10,4
Tar-Vabriga - Torre-Abrega	183	0,9	2.150	8,5
Vrsar - Orsera	177	0,8	1.944	9,1
Višnjan - Visignano	173	0,8	2.098	8,2
Pižan	165	0,8	1.719	9,6
Kanfanar	162	0,8	1.498	10,8
Tinjan	143	0,7	1.728	8,3
Gračišće	126	0,6	1.311	9,6
Cerovlje	125	0,6	1.458	8,6
Brtonigla - Verteneglio	122	0,6	1.523	8,0
Bale - Valle	121	0,6	1.168	10,4
Vižinada - Visinada	112	0,5	1.136	9,9
Karjba	105	0,5	1.415	7,4
Sveti Petar u šumi	99	0,5	1.043	9,5
Kaštelir-Labinci - Castelliere-S.Domenica	96	0,5	1.502	6,4
Lupoglav	82	0,4	836	9,8
Motovun - Montona	81	0,4	912	8,9
Grožnjan - Grisignana	81	0,4	662	12,2
Funtana - Fontane	78	0,4	913	8,5
Oprtalj - Portole	68	0,3	746	9,1
Sveti Lovreč	66	0,3	962	6,9
Lanišće	36	0,2	270	13,3
UKUPNO	21.036	100,0	195.794	10,7

Izvor: prema HZJZ-u

Iz Istarske županije, u Hrvatski registar osoba s invaliditetom HZJZ-a, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.702 osoba s većim brojem muških osoba (68%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja.

U Istarskoj županiji žive 802 branitelja s invaliditetom te 187 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Najčešće vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osoba iz Istarske županije su oštećenja drugih organa (34,5%), višestruka oštećenja (31,3%), i oštećenja lokomotornog sustava (28,3%). U RH nakon višestrukih oštećenja (30,2%) i oštećenja lokomotornog sustava (28,5%) slijede oštećenja drugih organa (26,0%) i mentalna oštećenja (24,5%).

Tablica 31 - Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ	Prevalencija/ 1.000 stanovnika u IŽ
Oštećenje drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.267	34,5	37,1
Višestruka oštećenja	6.593	31,3	33,7
Oštećenja lokomotornog sustava	5.963	28,3	30,5
Mentalna oštećenja	3.905	18,6	19,9
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.327	15,8	17,0
Oštećenja govorno glasovne komunikacije	1.542	7,3	7,9
Intelektualna oštećenja	978	4,6	5,0
Oštećenja vida	775	3,7	4,0
Oštećenja perifernog živčanog sustava	651	3,1	3,3
Oštećenja sluha	625	3,0	3,2
Poremećaji iz spektra autizma	200	1,0	1,0
Gluhosljepoća	7	0,0	0,0

Izvor: prema HZJZ

Najčešće vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili komorbiditetne dijagnoze kod osoba muškog spola u IŽ su višestruka oštećenja (30,5%), oštećenja drugih organa (28,6%) i oštećenja lokomotornog sustava (26,3%). Kod žena su najčešća oštećenja drugih organa (41,6%), višestruka oštećenja (32,4%) i oštećenja lokomotornog sustava (30,7%).

Tablica 32 - Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe, prema spolu

Vrste oštećenja	Ukupan broj	Muški spol	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ	Ženski spol	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ
Oštećenje drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.267	3.258	28,6	4.009	41,6
Višestruka oštećenja	6.593	3.469	30,5	3.124	32,4
Oštećenja lokomotornog sustava	5.963	3.000	26,3	2.963	30,7
Mentalna oštećenja	3.905	2.440	21,4	1.465	15,2
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.327	1.733	15,2	1.594	16,5
Oštećenja govorno glasovne komunikacije	1.542	1.048	9,2	494	5,1
Intelektualna oštećenja	978	560	4,9	418	4,3
Oštećenja vida	775	402	3,5	373	3,9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	651	341	3,0	310	3,2
Oštećenja sluha	625	354	3,1	271	2,8
Poremećaji iz spektra autizma	200	165	1,4	35	0,4
Gluhosljepoća	7	3	0,0	4	0,0

Izvor: prema HZJZ-u

Najčešće vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili komorbiditetne dijagnoze kod osoba u dobi 0-19 g. u IŽ su oštećenja govorno glasovne komunikacije (39,9%), višestruka oštećenja (31,9%) i oštećenja središnjeg živčanog sustava (17,2%). U dobi 20-64 g. najčešća su višestruka oštećenja (31,4%), oštećenja drugih organa (31,1%) i oštećenja lokomotornog sustava (26,7%). U starijoj dobi najčešća su oštećenja drugih organa (42,8%), oštećenja lokomotornog sustava (35,6%) i višestruka oštećenja (20,8%).

Tablica 33 - Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe, prema dobi

Vrste oštećenja	Ukupan broj	0-19 g.	%	20-64 g.	%	65 i više g.	%
Oštećenje drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti	7.267	296	13,2	2.847	31,1	4.124	42,8
Višestruka oštećenja	6.593	718	31,9	2.873	31,4	2.002	20,8
Oštećenja lokomotornog sustava	5.963	89	4,0	2.443	26,7	3.432	35,6
Mentalna oštećenja	3.905	380	16,9	2.285	25,0	1.240	12,9
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.327	386	17,2	1.415	15,5	1.526	15,8
Oštećenja govorno glasovne komunikacije	1.542	898	39,9	576	6,3	68	0,7
Intelektualna oštećenja	978	207	9,2	703	7,7	68	0,7
Oštećenja vida	775	54	2,4	288	3,1	433	4,5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	651	17	0,8	339	3,7	295	3,1
Oštećenja sluha	625	48	2,1	252	2,8	325	3,4
Poremećaji iz spektra autizma	200	144	6,4	55	0,6	1	0,0
Gluhosljepoća	7	-	0,0	4	0,0	3	0,0

Izvor: HZJZ

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju su zloćudna novotvorina dojke (C50) i ostali oblici srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, moguće je prikazati samo u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. U IŽ oko 0,3% ukupnog broja osoba s invaliditetom vještačeno je kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 863 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 24 branitelja Domovinskog rata te 9 osoba s oštećenjem kao posljedicom ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu.

Tablica 34 - Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili u većoj mjeri invalidiziraju

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.059
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	864
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	825
H90-H95	Drugi poremećaji uha	602
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	565
G35	Multipla skleroza	222
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	184
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	66
Q90	Down sindrom	59
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	40
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1

Izvor: HZJZ

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom iz IŽ su kronične bolesti (29,0%, muški 23,7%, ženski 35,4%), psihičke bolesti (15,5%, muški 17,9%, ženski 12,8%) i tjelesno oštećenje (8,8%, muški 7,8%, ženski 10,1%). Oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju se od 1.1.2015. od uspostave jedinstvenog tjela vještačenja, te stoga nisu evidentirana za sve osobe s invaliditetom.

Tablica 35 – Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti i spolu

Vrste oštećenja	Ukupan broj	%	Muški spol	%	Ženski spol	%
Kronične bolesti	6.109	29,0	2.695	23,7	3.414	35,4
Psihičke bolesti	3.267	15,5	2.036	17,9	1.231	12,8
Tjelesno oštećenje	1.855	8,8	885	7,8	970	10,1
Poremećaji glasa, jezika i govora	1.159	5,5	774	6,8	385	4,0
Intelektualne teškoće	900	4,3	515	4,5	385	4,0
Višestruke teškoće	818	3,9	537	4,7	281	2,9
Oštećenje vida	712	3,4	371	3,3	341	3,5
Kronične bolesti kod djece	543	2,6	306	2,7	237	2,5
Oštećenje sluha	484	2,3	282	2,5	202	2,1
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	361	1,7	263	2,3	98	1,0
Poremećaji iz spektra autizma	186	0,9	151	1,3	35	0,4
Gluhosljepoća	1	0,0	1	0,0	-	0,0

Izvor: HZJZ

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba u dobi 0-19 g. u IŽ su poremećaji glasa, jezika i govora (27,8%), kronične bolesti kod djece (24,2%) te višestruke teškoće (16,2%). U dobi 20-64 g. najčešće su kronične bolesti (30,4%), psihičke bolesti (21,5%) i tjelesno oštećenje (8,8%). U starijoj dobi najčešće su kronične bolesti (33,1%), psihičke bolesti (11,0%) i tjelesno oštećenje (9,7%).

Tablica 36 – Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti i dobi

Vrste oštećenja	Ukupan broj	0-19 g.	%	20-64 g.	%	65 i više g.	%
Kronične bolesti	6.109	144	6,4	2.781	30,4	3.184	33,1
Psihičke bolesti	3.267	236	10,5	1.968	21,5	1.063	11,0
Tjelesno oštećenje	1.855	119	5,3	805	8,8	931	9,7
Poremećaji glasa, jezika i govora	1.159	624	27,8	500	5,5	35	0,4
Intelektualne teškoće	900	171	7,6	661	7,2	68	0,7
Višestruke teškoće	818	364	16,2	449	4,9	5	0,1
Oštećenje vida	712	44	2,0	264	2,9	404	4,2
Kronične bolesti kod djece	543	543	24,2	-	0,0	-	0,0
Oštećenje sluha	484	39	1,7	204	2,2	241	2,5
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	361	361	16,1	-	0,0	-	0,0
Poremećaji iz spektra autizma	186	133	5,9	52	0,6	1	0,0
Gluhosljepoća	1	-	0,0	1	0,0	-	0,0

Izvor: HZJZ

U IŽ je u 2022. godini 4 djece mrtvorodeno, umrlo je 4 dojenčadi (3 u dobi do 6 dana). Dojenačka smrtnost u IŽ u 2022. godini iznosila je 2,6/1.000 živorođenih (RH 4,1/1.000). Perinatalni mortalitet (mrtvorodeni i umrli u dobi do 6 dana) je bio 4,6/1.000 ukupno rođenih (RH 6,8/1.000), a neonatalni mortalitet 2,0/1.000 živorođenih.

U prosjeku 2018.-2022.g. umrlo je 4,6 dojenčadi, a dojenačka smrtnost je bila 2,8/1.000 živorođenih. Perinatalni mortalitet je u prosjeku bio 5,5/1.000 ukupno rođenih, a neonatalni mortalitet 2,2/1.000 živorođenih.

Tablica 37 - Mrtvorodeni, umrla dojenčad, djeca 1- 4 g. i roditelje, 2018. –2022. godine

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Prosjek
Rođeni	1.676	1.596	1.676	1.664	1.531	1.628,6
Živorodeni	1.670	1.589	1.670	1.657	1.527	1.622,6
Mrtvorodeni	6	7	6	7	4	6,0
Umrla dojenčad:	4	7	6	2	4	4,6
0 - 6 dana	2	3	5	2	3	3,0
7 - 29 dana	1	1	1	-	-	0,6
1 - 6 mjeseci	1	1	-	-	1	0,6
7 - 11 mjeseci	-	2	-	-	-	0,4
Umrla djeca od 1. - 4. godine	2	1	2	-	-	1,0
Umrle roditelje (XV grupa MKB - X revizija)	-	-	-	-	-	-
Mrtvorodeni (na 1000 živorođenih)	3,6	4,4	3,6	4,2	2,6	3,7
Umrla dojenčad (na 1000 živorođenih)	2,4	4,4	3,6	1,2	2,6	2,8
Perinatalni mortalitet* ¹	6,0	6,3	6,6	5,4	4,6	5,5
Neonatalni mortalitet* ²	1,8	2,5	3,6	1,2	2,0	2,2
Postneonatalni mortalitet* ³	0,6	1,9	-	-	0,7	0,6
Mortalitet djece od 1. - 4. godine (na 1000 djece) * ⁴	0,3	0,1	0,3	-	-	0,1
Maternalni mortalitet (XV) (na 1000 živorođene djece)	-	-	-	-	-	-

*¹ Perinatalni mortalitet = (mrtvorodeni porodne težine od 500 grama i više + umrli do 6 dana) : rođeni x 1000

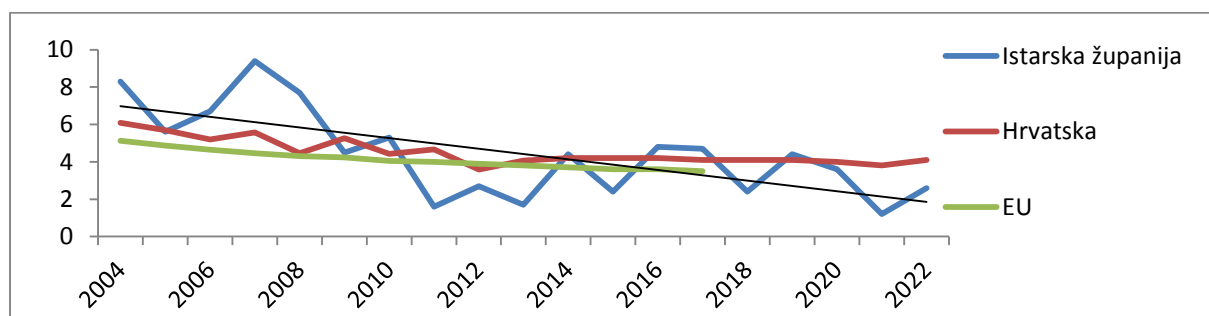
*² Neonatalni mortalitet = (umrla dojenčad do mjesec dana) : živorođeni x 1000

*³ Postneonatalni mortalitet = (umrla dojenčad od 1 mj. do 1 g.) : živorođeni x 1000

*⁴ na 1.000 djece 1- 4 godine (6.679) (broj djece 0-4 g. prema Procjeni stanovništva 2022. (8.206) umanjeno za živorođene 2022. (1.527)

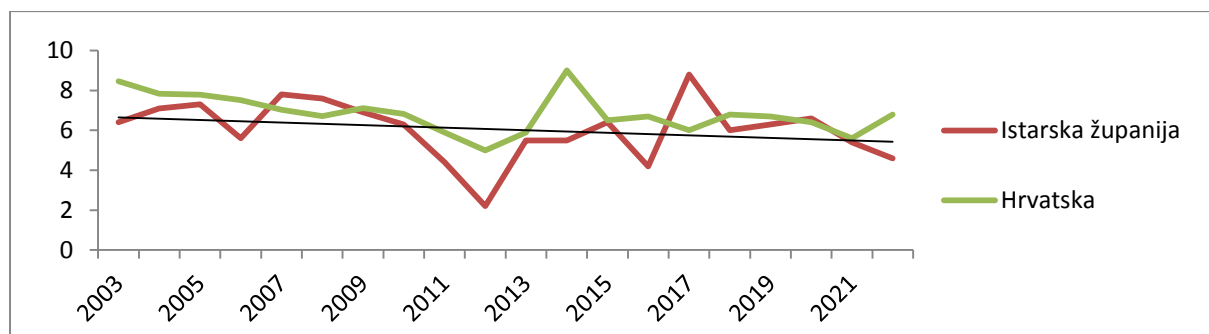
Izvor: prilagođeno prema Državnom zavodu za statistiku Republike Hrvatske

Stope mortaliteta dojenčadi u IŽ su na nivou RH i EU, a stope perinatalnog mortaliteta na nivou RH.

Slika 13 - Mortalitet dojenčadi u Istarskoj županiji, Hrvatskoj i Europskoj Uniji 2004. - 2022. godine

Izvor: European health for all database (HFA-DB), WHO Regional Office for Europe; za RH od 2020.g. podaci DZS; za IŽ izračun prema podacima DZS-a

Slika 14 - Perinatalni mortalitet u Istarskoj županiji i Hrvatskoj 2003.- 2022.godine

Izvor: prilagođeno prema Državnom zavodu za statistiku Republike Hrvatske

Uzroci dojenačkih smrti (4 umrla dojenčeta) u IŽ 2022. godine bili su određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju (2) te novotvorine odnosno prirođene malformacije i kromosomske aberacije (po 1).

Tablica 38 - Uzroci dojenačke smrtnosti za Istarsku županiju u 2022. godini

DIJAGNOZA	MKB - šifra	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
Zloćudna novotvorina mozga	C71	1	1	-
Fetus i novorođenče na koje djeluju komplikacije posteljice, pupkovine i ovojnice	P02	1	-	1
Respiracijski distress novorođenčeta	P22	1	1	-
Prirođene malformacije srčanih septuma	Q21	1	-	1
UKUPNO		4	2	2

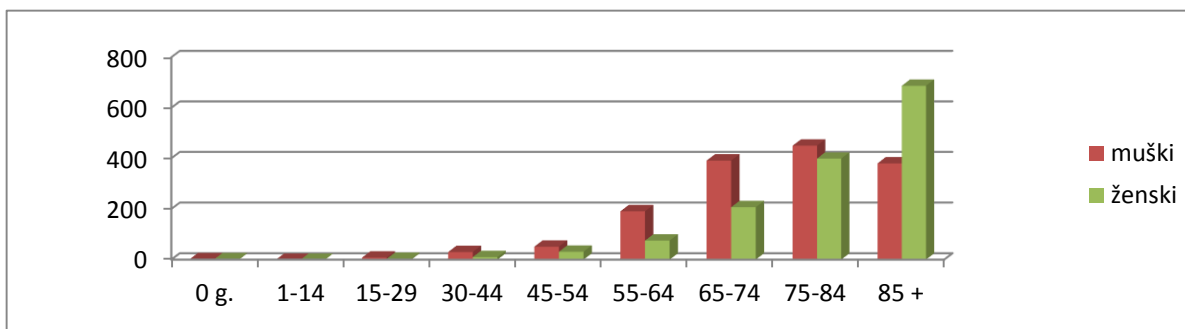
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Prema podacima DZS u 2022. godini umrlo je 2.917 osoba čije je prebivalište bilo u IŽ (51,5% muškaraca i 48,5% žena). Zabilježeno je 133 umrlih više nego prošle godine ili za 4,8% više. Kroz sve dobne skupine (osim iznad 80 godina), broj umrlih osoba muškog spola dominira. U dobi iznad 85 godina broj umrlih žena je gotovo dvostruko veći (1,8 puta) od broja muškaraca (tome u prilog govori duži životni vijek žena odnosno u stanovništvu te dobi na 1 muškarca dolaze više od 2 žene).

Tablica 39 - Umrli prema dobi i spolu od 2020. – 2022. godine u Istarskoj županiji

Dob	2020.			2021.			2022.		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
Ukupno	2.540	1.254	1.286	2.784	1.366	1.418	2.917	1.503	1.414
0	6	4	2	2	2	-	4	2	2
1 – 4	2	2	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	1	1	-	-	-	-
15-19	2	1	1	3	3	-	1	1	-
20-24	6	4	2	1	1	-	3	2	1
25-29	1	1	-	5	5	-	7	5	2
30-34	12	7	5	5	3	2	8	5	3
35-39	9	7	2	15	14	1	5	5	-
40-44	12	11	1	25	16	9	27	20	7
45-49	35	26	9	33	20	13	29	16	13
50-54	48	36	12	48	28	20	53	35	18
55-59	79	48	31	95	67	28	101	70	31
60-64	160	105	55	171	117	54	165	121	44
65-69	224	144	80	249	167	82	256	184	72
70-74	275	179	96	344	224	120	342	207	135
75-79	292	150	142	304	167	137	297	176	121
80-84	493	242	251	529	224	305	552	274	278
85 +	884	287	597	954	307	647	1.067	380	687

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 15 - Umrli po dobi i spolu u Istarskoj županiji u 2022. godini

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Među umrlima 86,2% su osobe starije od 65 godina odnosno 65,7% su osobe starije od 75 godina.

Tablica 40 - Umrli u starijoj dobi u Istarskoj županiji od 2013.-2022. godine

	Ukupno	65 i više g.	%	75 i više g.	%
2013.	2.167	1.763	81,4	1.388	64,1
2014.	2.226	1.800	80,9	1.403	63,0
2015.	2.414	1.972	81,7	1.549	64,2
2016.	2.354	1.920	81,6	1.540	65,4
2017.	2.475	2.049	82,8	1.637	66,1
2018.	2.372	1.972	83,1	1.537	64,8
2019.	2.411	1.997	82,8	1.557	64,6
2020.	2.540	2.168	85,4	1.669	65,7
2021.	2.784	2.380	85,5	1.787	64,2
2022.	2.917	2.514	86,2	1.916	65,7

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

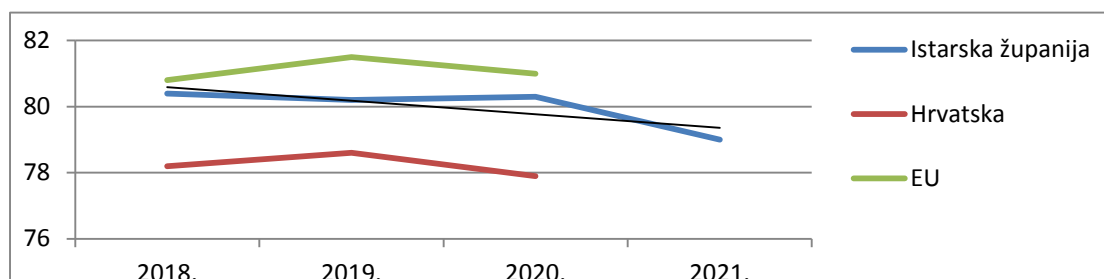
Prema podacima DZS-a objavljenim u Statističkim informacijama 2023., očekivano trajanje života pri rođenju u IŽ 2021. godine je iznosilo 79,0 godina, za muškarce 76,0 godina, a za žene 82,1 godina. Očekivano trajanje života pri rođenju u IŽ u 2021.g. najveće je među županijama u RH, a 2,5 godine veće od prosjeka RH.

Tablica 41 – Očekivano trajanje života pri rođenju u Istarskoj županiji 2018.-2021.

	Ukupno	Muškarci	Žene
2018.	80,4	77,1	83,7
2019.	80,2	77,1	83,2
2020.	80,3	77,4	83,2
2021.	79,0	76,0	82,1

Izvor: Državni zavod za statistiku. Statističke informacije

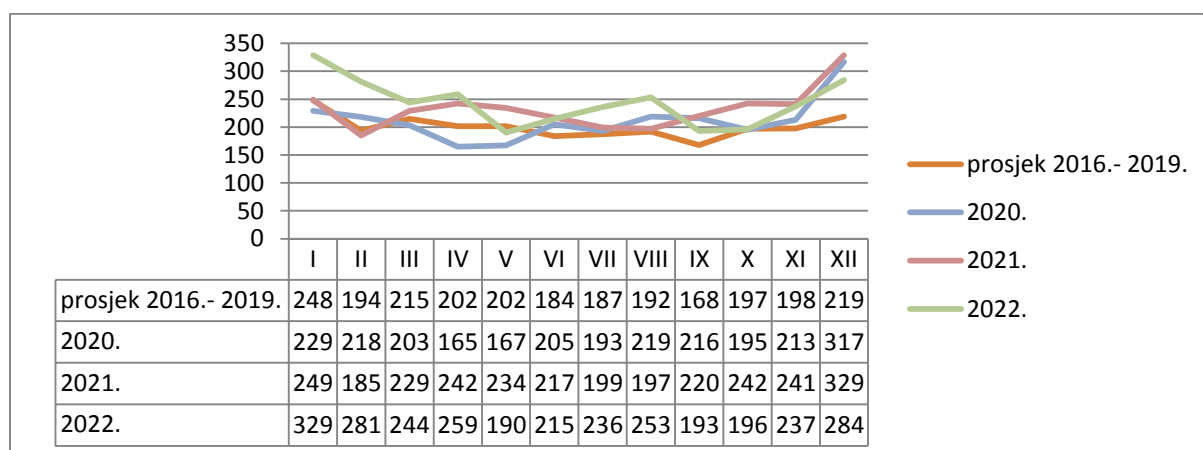
Očekivano trajanje života u Istarskoj županiji blisko je EU, a više od RH. Tijekom 2020.g. došlo je do pada očekivanog trajanja života pri rođenju u EU i RH, a manje u IŽ, što se povezuje sa smrtnima uslijed pandemije COVID-19 bolesti.

Slika 16 - Očekivano trajanje života pri rođenju u Istarskoj županiji, RH i EU, 2018.-2021.g.

Izvor European Health Information Gateway, World Health Organization Regional Office for Europe; DZS

U 2022.g. umrlo je 514 (21,4%) stanovnika više u odnosu na prosjek 2016.-2019.g. Višak umrlih zabilježen je od siječnja do travnja, lipnja do rujna te od listopada do prosinca, a u veljači 2022.g. umrlo je za 45,0% više ili 87 osoba u odnosu na prosjek.

Slika 17 - Umrli u Istarskoj županiji 2020.-2022. i prosjek 2016.-2019.g. prema mjesecu smrti

Dok je prema podacima Eurostata (*Excess mortality-statistics* https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Excess_mortality_statistics) u EU već u ožujku 2020.g. uočen ubrzani rast broja smrti (u travnju 2020. 25,2% višak smrtnosti) koji je pratio pandemiju COVID-19 bolesti, u IŽ i u RH od ožujka do svibnja 2020. zabilježen je manji broj smrti u odnosu na prosjek 2016.-2019.g. što se može pripisati strogim epidemiološkim mjerama (lock-down). U EU raste broj smrti već od kolovoza nadalje (u studenom 40,0%, što je najviše u 2020.), a IŽ slijedi porast u kolovozu i rujnu (28,8%), pad u listopadu te ponovo rast od studenog s najvišim viškom smrtnosti u prosincu (45,1%, RH 60,6%).

Višak smrtnosti u EU doseže treći vrh u travnju 2021. (20,9%), kao i u IŽ (20,1%) i RH (30,9%). U EU je uslijedio pad tijekom srpnja (2,7%), kao i u IŽ (6,3%) i RH (5,9%), a traje i u kolovozu. Od jeseni 2021. ponovo se bilježi porast smrtnosti u EU (studen 26,6% i prosinac 23,7%), u IŽ doseže vrh u rujnu (31,1%) i prosincu (50,6%), u RH u studenom (60,4%) i prosincu (44,7%).

Dok u prvom tromjesečju 2022.g. val viška smrtnosti u EU pada (siječanj 8,1%, veljača 8,3%), u IŽ i dalje se bilježi visok višak smrti (siječanj 32,8%, veljača 45,0%) s padom u ožujku (13,6%) (RH veljača 25,7%, ožujak 8,2%). U travnju 2022. EU bilježi porast (12,0%), kao i IŽ (28,5%), ali ne i RH, nakon čega slijedi pad u EU (svibanj 8,0%) i u IŽ (-5,7%). Broj smrti je u EU porastao u srpnju i kolovozu (17,1%), u RH u srpnju (12,6%), a u IŽ je taj porast u kolovozu bio još izraženiji (31,8%) s 49 smrti više u odnosu na prosjek 2016.-2019.g., odnosno za 21,6% ili 45 smrti više u odnosu na prosjek prethodne dvije godine. Prema informacijama Eurostata dio viška smrtnosti tijekom srpnja i kolovoza 2022.g. možda je uzrokovan valovima vrućine. U EU je tijekom jeseni došlo do daljnjeg pada viška smrtnosti (studenj 8,8%) uz porast u prosincu (20,4%) koji je u odnosu na prethodne dvije godine bio ipak niži: u EU je u prosincu 2020. višak smrtnosti bio 29,7%, u prosincu 2021. 23,7%. U IŽ tijekom rujna i listopada 2022. dolazi do pada viška smrti (listopad -0,5%), ali od studenog (20,0%) ponovo raste uz višak smrtnosti u prosincu od 30,0%, što je kao i u EU manje nego u prosincu prethodne dvije godine (2020.45,1%, 2021.50,6%). U RH je tijekom prosinca 2022. višak smrtnosti bio 9,5%. Višak smrtnosti u IŽ u 2022.g. je veći od viška u 2021.g. i 2020.g., dok je u 2022.g. COVID-19 bolest kao uzrok smrti bilo 190, za 60 manje nego u 2021. (250). Tijekom 2020.-2022. godine ukupno je bilo za 42,9% više smrti od prosjeka (EU 36,9%, RH 37,4%).

Tablica 42 – Višak smrtnosti 2020.-2022.g. (%) u odnosu na 2016.-2019.g. u Istarskoj županiji

	Mjesec smrti												Ukupno
Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2020.	92,4	112,5	94,5	81,9	82,9	111,6	103,1	114,1	128,8	99,0	107,8	145,1	105,7
2021.	100,5	95,5	106,6	120,1	116,1	118,1	106,3	102,6	131,1	122,8	122,0	150,6	115,9
2022.	132,8	145,0	113,6	128,5	94,3	117,0	126,0	131,8	115,1	99,5	120,0	130,0	121,4

U 2022. godini najviše je osoba umrlo u zdravstvenim ustanovama (49,3%), zatim u stanu (29,2%) i ustanovi za smještaj (18,3%) te na drugom mjestu (3,2%). U RH 28,8% umire u stanu, što je unutar prosjeka IŽ.

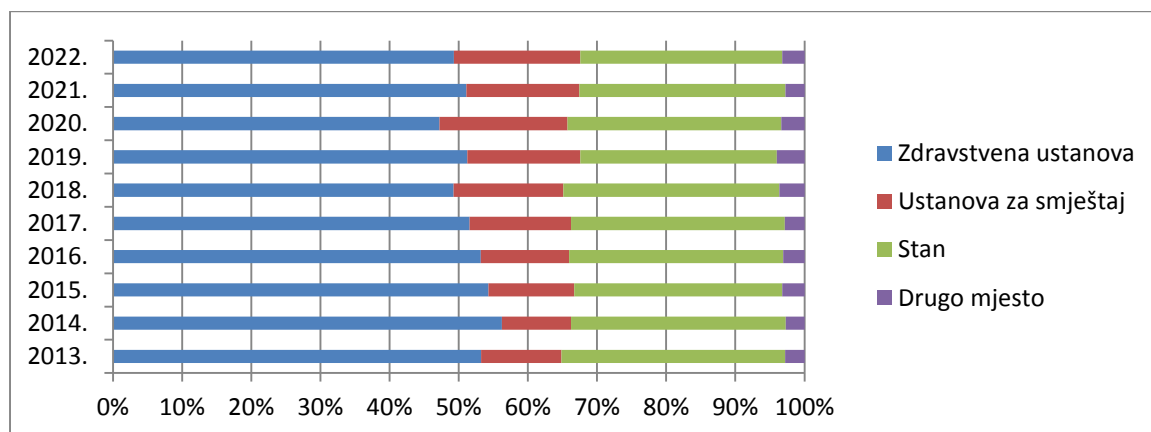
Tablica 43 - Umrli prema mjestu smrti u Istarskoj županiji od 2013. do 2022. godine

	Ukupno	%	Zdravstvena ustanova	%	Ustanova za smještaj	%	Stan	%	Drugo mjesto	%
2013.	2.167	100,0	1.154	53,3	251	11,6	701	32,3	61	2,8
2014.	2.226	100,0	1.252	56,2	222	10,0	692	31,1	60	2,7
2015.	2.414	100,0	1.311	54,3	299	12,4	726	30,1	78	3,2
2016.	2.354	100,0	1.252	53,2	301	12,8	728	30,9	73	3,1
2017.	2.475	100,0	1.276	51,6	363	14,7	766	30,9	70	2,8
Ukupno 2013.-2017.	11.636	100,0	6.245	53,7	1.436	12,3	3.613	31,1	342	2,9
2018.	2.372	100,0	1.168	49,2	377	15,9	741	31,2	86	3,6
2019.	2.411	100,0	1.236	51,3	393	16,3	685	28,4	97	4,0
2020.	2.540	100,0	1.200	47,2	470	18,5	785	30,9	85	3,3
2021.	2.784	100,0	1.423	51,1	455	16,3	829	29,8	77	2,8
2022.	2.917	100,0	1.438	49,3	533	18,3	852	29,2	94	3,2
Ukupno 2018.-2022.	13.024	100,0	6.465	49,6	2.228	17,1	3.892	29,9	439	3,4

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U Istarskoj županiji u petogodišnjem razdoblju (2018.-2022.g.) 66,7% osoba umrlo je u instituciji odnosno 49,6% osoba u zdravstvenoj ustanovi i 17,1% u ustanovi za smještaj, dok je u stanu umrlo 29,9% osoba odnosno 3,4% na drugom mjestu.

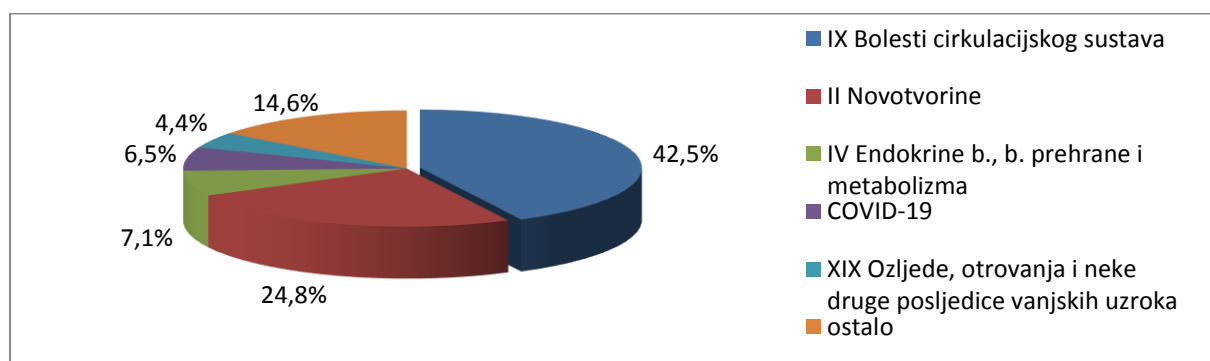
U promatranom desetogodišnjem razdoblju pada udio umrlih u stanu i zdravstvenim ustanovama, a raste udio umrlih u ustanovama za smještaj.

Slika 18 - Umrli prema mjestu smrti u Istarskoj županiji od 2013. do 2022. godine

Vodeći uzrok smrti su bolesti cirkulacijskog sustava s 1.240 umrlih, što čini 42,5% ukupno umrlih i stopu od 632,7/100.000. Drugi uzrok smrti su novotvorine sa 724 umrlih, (24,8% umrlih, stopa 369,4/100.000), a na trećem mjestu su endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma s 206 umrlih osoba (7,1%, 105,1/100.000). Smrti od posljedica COVID-19 infekcije s 191 umrlih (6,5%, 97,5/100.000) su na četvrtom mjestu, a nasilne smrti (ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka) sa 129 umrlih (4,4%, 65,8/100.000) na petom mjestu. Ostali uzroci smrti čine 14,6% ukupnih uzroka smrti.

U 2022. godini udio nepoznatog uzroka smrti kao najznačajnijeg pokazatelja kvalitete mortalitetne statistike prema podacima HZJZ-a u Istarskoj županiji iznosi 0,3% (8 umrlih).

Slika 19 - Vodeće skupine uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Tablica 44 - Umrli prema skupinama uzroka smrti i spolu u Istarskoj županiji 2022. godine

	Ukupno			Muški spol			Ženski spol		
	Broj	%	Stopa (na 100.000)*	Broj	%	Stopa (na 100.000)*	Broj	%	Stopa (na 100.000)*
Ukupno	2.917	100,0	1.488,5	1.503	100,0	1.584,7	1.414	100,0	1.398,3
I Zarazne i parazitarne bolesti	4	0,1	2,0	2	0,1	2,1	2	0,1	2,0
II Novotvorine	724	24,8	369,4	432	28,7	455,5	292	20,7	288,8
III Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	0,0	0,5	1	0,1	1,1	-	0,0	0,0
IV Endokrine bolesti, bol. prehrane i metabolizma	206	7,1	105,1	88	5,9	92,8	118	8,3	116,7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	92	3,2	46,9	28	1,9	29,5	64	4,5	63,3
VI Bolesti živčanog sustava	63	2,2	32,1	27	1,8	28,5	36	2,5	35,6
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	1.240	42,5	632,7	569	37,9	599,9	671	47,5	663,5
X Bolesti dišnog sustava	88	3,0	44,9	59	3,9	62,2	29	2,1	28,7
XI Bolesti probavnog sustava	109	3,7	55,6	82	5,5	86,5	27	1,9	26,7
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	7	0,2	3,6	1	0,1	1,1	6	0,4	5,9
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	51	1,7	26,0	23	1,5	24,3	28	2,0	27,7
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	0,1	1,0	1	0,1	1,1	1	0,1	1,0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	2	0,1	1,0	1	0,1	1,1	1	0,1	1,0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi nevršteni drugamo	8	0,3	4,1	5	0,3	5,3	3	0,2	3,0
XIX Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	129	4,4	65,8	74	4,9	78,0	55	3,9	54,4
Kodovi za posebne svrhe (COVID-19 U07)	191	6,5	97,5	110	7,3	116,0	81	5,7	80,1

*izračun na Procjenu stanovništva 2022. DZS

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

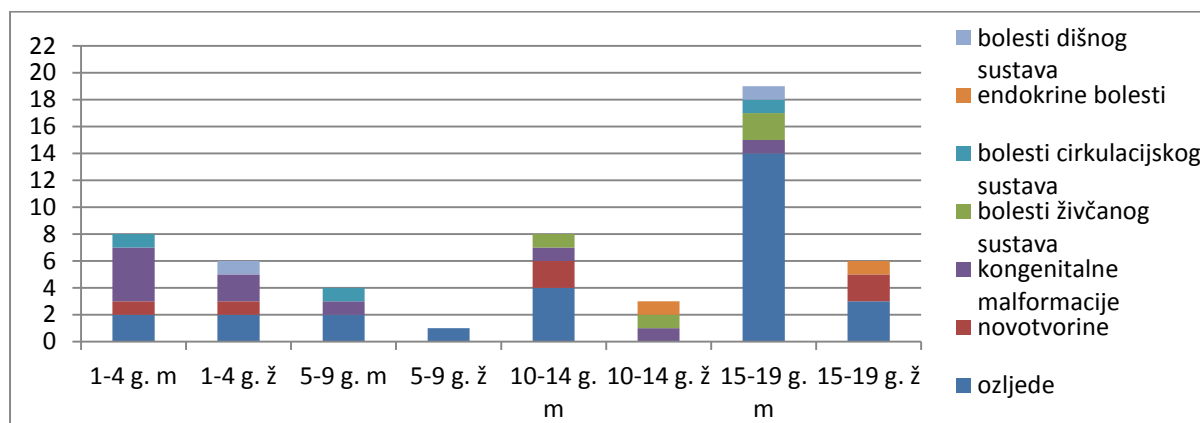
U dobnoj skupini 0-64 godine vodeći uzrok smrti su zloćudne novotvorine, slijede bolesti cirkulacijskog sustava te ozljede i otrovanja. U starijoj dobnoj skupini vodeće su bolesti cirkulacijskog sustava, slijede zloćudne novotvorine i endokrine bolesti.

Tablica 45 - Dobna raspodjela umrlih u Istarskoj županiji u 2022. godini prema skupinama bolesti

MKB skupina	0-64	%	65+	%
Bolesti cirkulacijskog sustava	106	26,3	1.134	45,1
Zloćudne novotvorine	150	37,2	566	22,5
Endokrine bolesti	14	3,5	192	7,6
Šifre za posebnu namjenu (COVID-19)	15	3,7	176	7,0
Ozljeđe, trovanja i druge posljedice vanjskih uzroka	40	9,9	89	3,5
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	11	2,7	81	3,2
Bolesti probavnog sustava	30	7,4	79	3,1
Bolesti dišnog sustava	13	3,2	75	3,0
Bolesti živčanog sustava	13	3,2	50	2,0
Bolesti genitourinarnog sustava	1	0,2	50	2,0
Ostale bolesti	10	2,5	22	0,9
UKUPNO	403	100,0	2.514	100,0

Među vanjskim uzrocima smrti kojih je u 2022. godini bilo 129, najčešće su bile posljedice nezgoda pri padu (56 ili 43,4%) i samoubojstva (26 ili 20,2%), a slijede nezgode pri prijevozu i njihove posljedice (16 ili 12,4%).

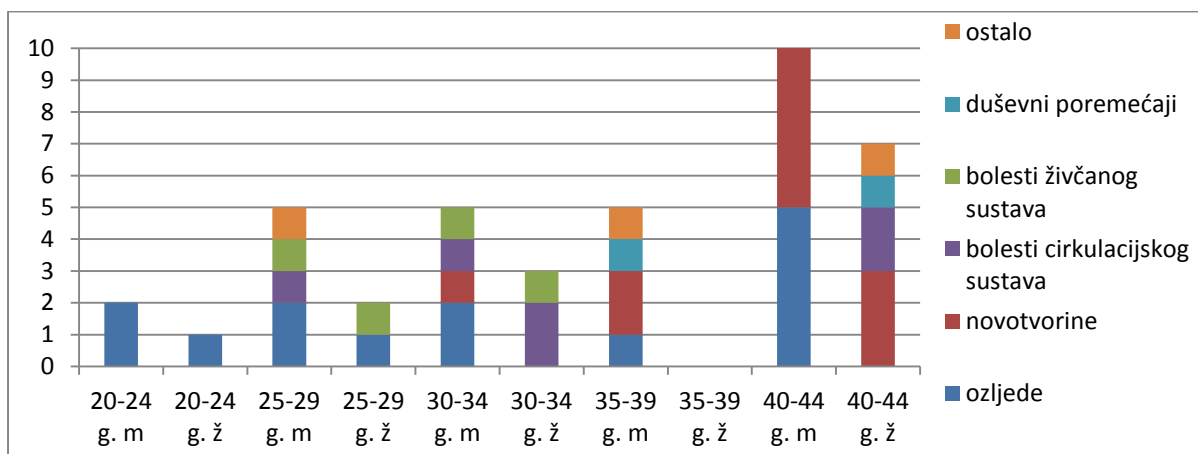
U 2022.g. umrlo je 1 dijete u dobi 1-19 godina (1 dječak). Od 2013. do 2022.godine umrlo je 56 djece (prosječno 5,6 djece godišnje), 40 dječaka i 16 djevojčica. Najviše umrlih (25 osoba) bilo je u dobi 15-19 godina, 19 dječaka i 6 djevojčica. Vodeće skupine uzroka smrti kod djece u posljednjih deset godina bile su ozljede (28 umrlih, 50,0% umrle djece, od toga 22 kod dječaka), kongenitalne malformacije (10 umrlih ili 17,9%), novotvorine (6 umrlih ili 10,7%), bolesti živčanog sustava (4 ili 7,1%), bolesti cirkulacijskog sustava (3 ili 5,4%), endokrine bolesti odnosno bolesti dišnog sustava (po 2 ili 3,6%) i zarazne bolesti (1 ili 1,8%).

Slika 20 - Umrli u Istarskoj županiji u dobi 1-19 godina u razdoblju 2013.- 2022. godine po spolu i skupinama uzroka smrti

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

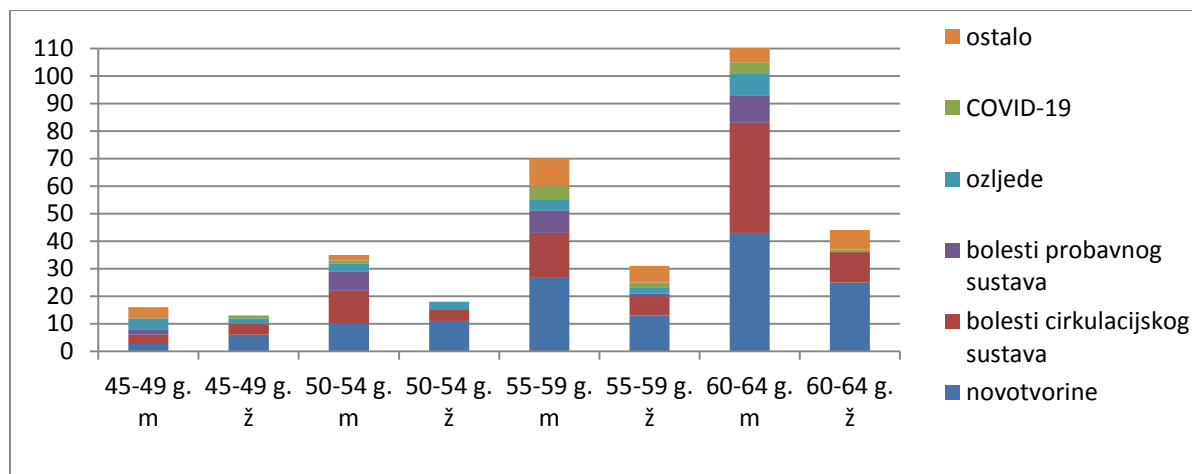
U 2022.g. u mlađoj odrasloj dobi (20-44 g.) umrlo je 50 osoba, od čega 37 muškog spola. Vodeći uzrok smrti bile su ozljede i trovanja (14, od toga 12 osoba muškog spola), a slijede novotvorine (12, od toga 9 kod muškog spola) i bolesti cirkulacijskog sustava (9 umrlih, 5 muškog spola), bolesti živčanog sustava (5, 3 muškog spola), duševni poremećaji (3, od toga 2 muški), bolesti dišnog odnosno probavnog sustava (po 2, svi muški), endokrine bolesti, kongenitalne malformacije te COVID-19 bolest (po 1).

Slika 21 - Umrli u Istarskoj županiji u mlađoj odrasloj dobi (20-44 godina) u 2022. godini po spolu i skupinama uzroka smrti

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

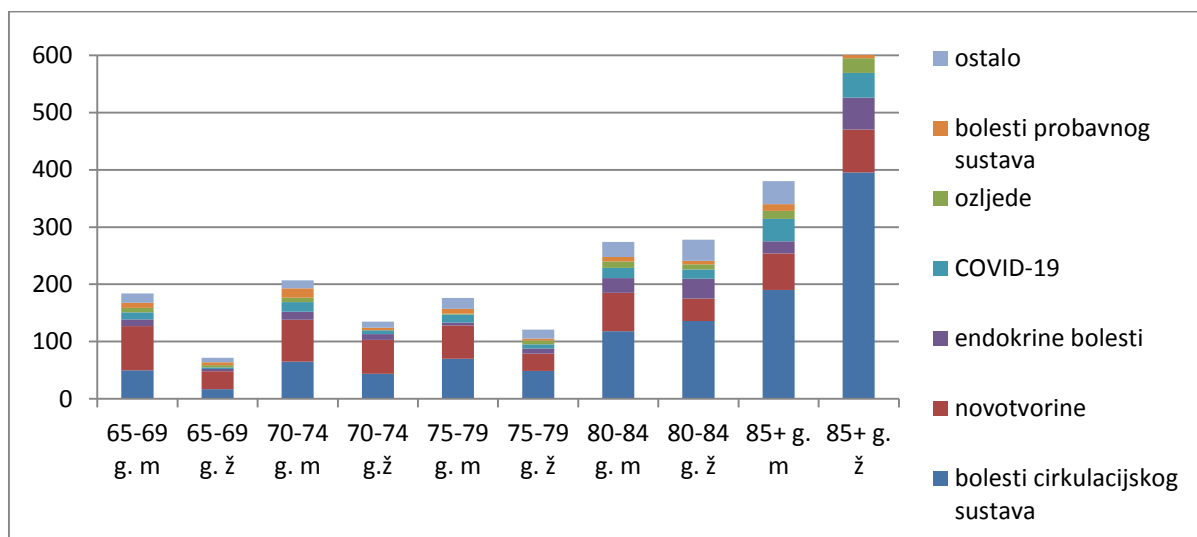
U 2022.g. u starijoj odrasloj dobi (45-64 g.) umrlo je 348 osoba, od čega 242 ili 69,5% muškog spola. Vodećih pet skupina uzroka smrti bile su novotvorine (138 umrlih ili 39,7%, 83 muškog spola), bolesti cirkulacijskog sustava (97 ili 27,9% umrlih, 71 muškog spola), bolesti probavnog sustava (28 ili 8,0%, 27 muških), ozljede i otrovanja (26 ili 7,5%, 19 muškog spola) te COVID-19 bolest (14 ili 4,0%, 10 muškog spola).

Slika 22 - Umrli u Istarskoj županiji u dobi 45 do 64 godine u 2022. godini po spolu i skupinama uzroka smrti

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

U 2022.g. u starijoj dobi (65 i više g.) umrlo je 2.514 osoba, od čega 1.293 ili 51,4% ženskog spola. Vodećih pet skupina uzroka smrti bile su bolesti cirkulacijskog sustava (1.134 ili 45,1% umrlih, 641 ženskog spola), novotvorine (573 umrlih ili 22,8%, 339 muškog spola), endokrine bolesti (192 umrlih ili 7,6%, 114 ženskog spola), COVID-19 bolest (176 ili 7,0%, 100 muškog spola) te ozljede i otrovanja (89 ili 3,5%, 46 ženskog spola).

Slika 23 - Umrli u Istarskoj županiji u dobi od 65 i više godina u 2022. godini po spolu i skupinama uzroka smrti

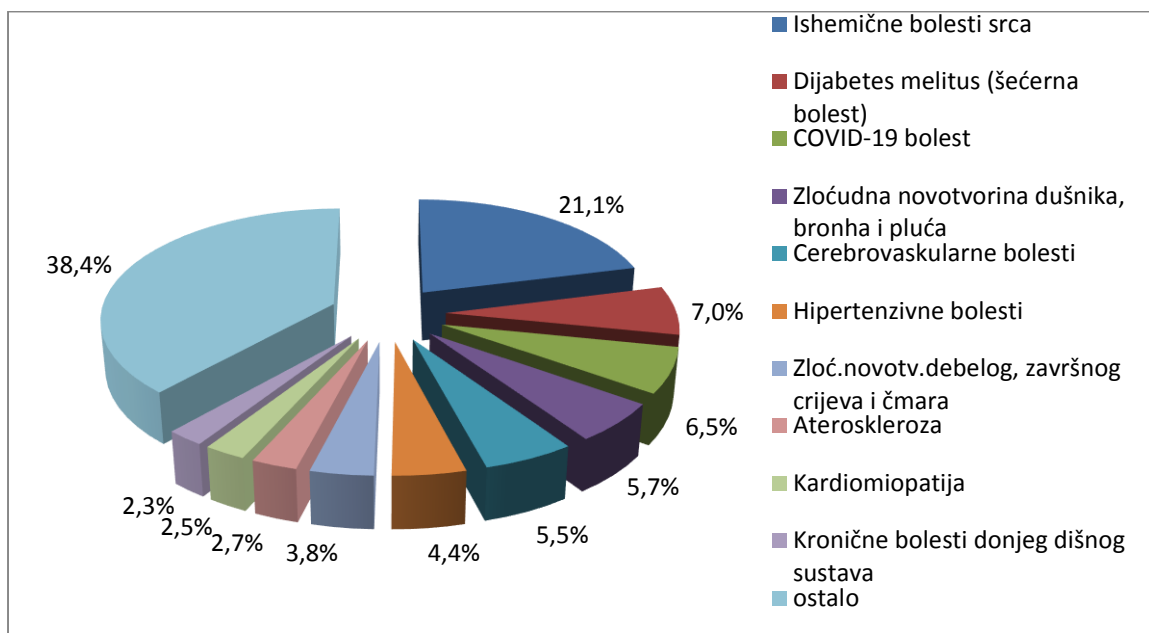
Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Deset vodećih dijagnostičkih entiteta čini gotovo 2/3 (61,6%) uzroka smrti. U 2022. godini najviše je ljudi umrlo od ishemične bolesti srca (21,1%) te od dijabetesa mellitusa (7,0%). Treći i četvrti uzrok smrti su COVID-19 bolest (6,5%) te rak bronha i pluća (5,7%), a na petom mjestu su cerebrovaskularne bolesti (5,5%). Kod muškaraca na prvom mjestu su ishemične bolesti srca (21,3%), slijedi rak bronha i pluća (7,5%), COVID-19 bolest (7,3%), dijabetes (5,8%) te cerebrovaskularne bolesti (5,0%). Kod žena su na prvom mjestu ishemične bolesti srca (20,9%), na drugom mjestu je dijabetes mellitus (8,3%) slijede cerebrovaskularne bolesti (6,1%), COVID-19 bolest odnosno hipertenzivne bolesti (5,7%).

Tablica 46 - Deset vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini (ukupna dob) po spolu

Dijagnoza	MKB - šifra	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca	I20-I25	615	21,1	320	21,3	295	20,9
Dijabetes melitus (šećerna bolest)	E10-E14	205	7,0	87	5,8	118	8,3
COVID-19 bolest	U07-U09	191	6,5	110	7,3	81	5,7
Zloćudna novotvorina dušnika, bronha i pluća	C33-C34	166	5,7	113	7,5	53	3,7
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	161	5,5	75	5,0	86	6,1
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	128	4,4	47	3,1	81	5,7
Zloć.novotv.debelog, završnog crijeva i čmara	C18-C21	110	3,8	63	4,2	47	3,3
Ateroskleroza	I70	80	2,7			55	3,9
Kardiomiopatija	I42	73	2,5			45	3,2
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J47	67	2,3	47	3,1		
Kronične bolesti jetre i ciroza	K70,K73-K74			55	3,7		
Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate)	C61			43	2,9		
Zloćudna novotvorina dojke	C50					33	2,3
Ostalo		1.121	38,4	543	36,1	520	36,8
UKUPNO		2.917	100,0	1.503	100,0	1.414	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 24 - Deset vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini (ukupna dob) po spolu

Vodeći uzroci smrti u IŽ u dobi od 0-64 godine (smrti u mlađoj dobi) bile su ishemične bolesti srca (15,4%), rak dušnika, bronha i pluća (10,7%), kronične bolesti jetre i ciroza (6,2%), cerebrovaskularne bolesti (4,5%) te rak debelog, završnog crijeva i čmara (4,2%).

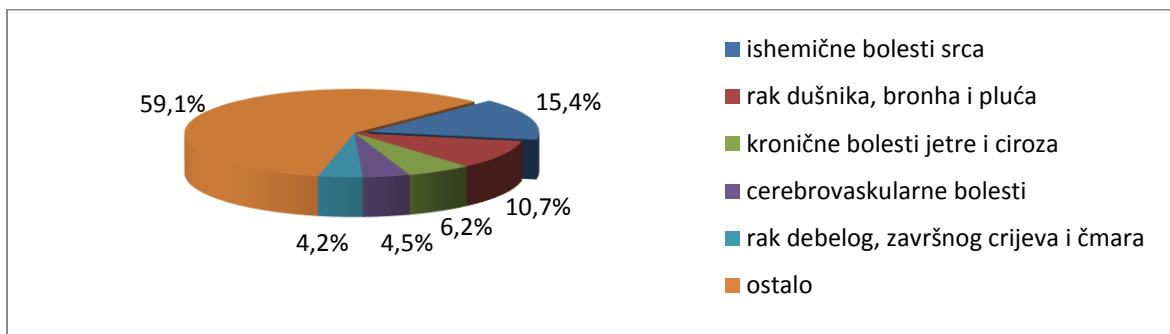
Kod osoba muškog spola u dobi 0 do 64 godine prve su ishemične bolesti srca sa 17,0% umrlih, slijedi rak dušnika, bronha i pluća (11,3%), kronične bolesti jetre i ciroza (8,9%), cerebrovaskularne bolesti (4,3%), a na petom mjestu samoubojstva (3,9%).

Kod žena u dobi 0 do 64 godine vodeći uzrok smrti su ishemične bolesti srca (11,6%), slijedi rak dušnika, bronha i pluća (9,1%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (8,3%), rak dojke (6,6%) te cerebrovaskularne (5,0%).

Tablica 47 - Pet vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini (0-64 godine) po spolu

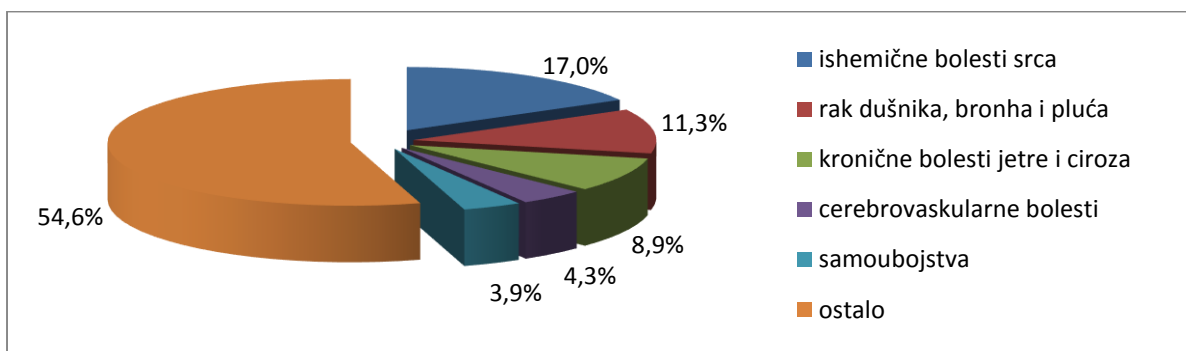
Dijagnoza	MKB - šifra	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca	I20-I25	62	15,4	48	17,0	14	11,6
Zloćudna novotvorina dušnika, bronha i pluća	C33-C34	43	10,7	32	11,3	11	9,1
Kronične bolesti jetre i ciroza	K70, K73-K74	25	6,2	25	8,9		
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	18	4,5	12	4,3	6	5,0
Zloćudna novotv. debelog, završnog crijeva i čmara	C18-C21	17	4,2			10	8,3
Samoubojstva	X60-X84			11	3,9		
Zloćudna novotvorina dojke	C50					8	6,6
Ostalo		238	59,1	154	54,6	72	59,5
UKUPNO		403	100,0	282	100,0	121	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

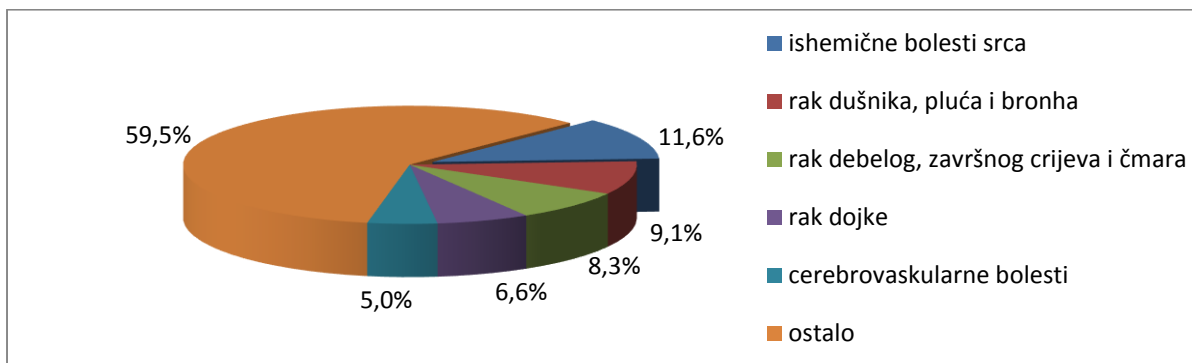
Slika 25 - Pet vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022.godini (0-64 godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Slika 26 - Pet vodećih uzroka smrti osoba muškog spola u 2022 g. (0-64 godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Slika 27 - Pet vodećih uzroka smrti osoba ženskog spola u 2022 g. (0-64 godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

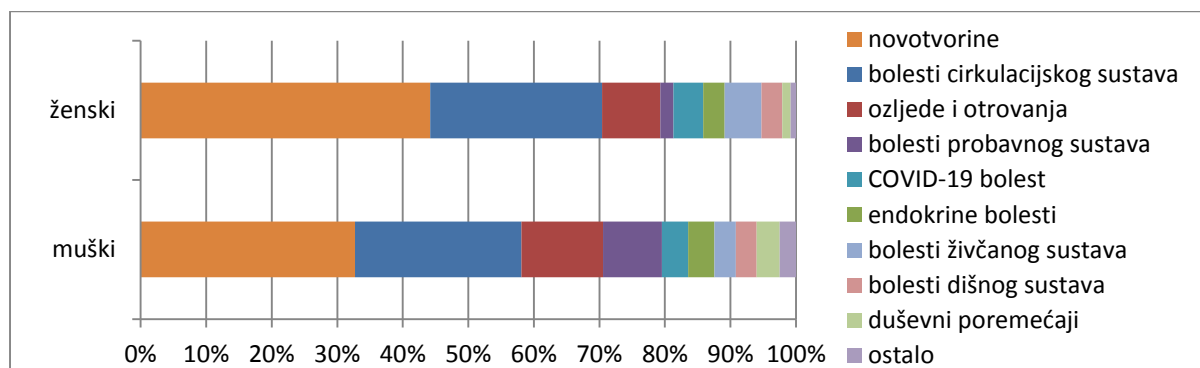
Broj potencijalno izgubljenih godina života umrlih između 1 i 75 godina starosti u IŽ 2022.g. iznosio je 10.547,5 od toga kod muškog spola 7.312,5 (69,3%). Najveći gubitak u ukupnom stanovništvu ostvaren je na račun novotvorina i to 3.820,0 g. (36,2%), bolesti cirkulacijskog sustava s 2.705,0 (25,6%) te ozljeda i otrovanja s 1.200,0 (11,4%), dok su na četvrtom mjestu bolesti probavnog sustava sa 720,0 (6,8%) i petom mjestu COVID-19 bolest s 440,0 (4,2%). Potencijalno izgubljene godine života sumarna je mjera preranog mortaliteta, a ukazuju na potrebu prevencije ovih bolesti i nezgoda.

Tablica 48 - Potencijalno izgubljene godine života umrlih osoba u dobi između 1 i 75 godina u Istarskoj županiji u 2022.g.

	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
	Broj umrlih 1-75 g.	Broj izgubljenih godina života	Broj umrlih 1-75 g.	Broj izgubljenih godina života	Broj umrlih 1-75 g.	Broj izgubljenih godina života
Ukupno	997	10.547,5	671	7.312,5	326	3.235,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	3	52,5	2	35,0	1	17,5
II Novotvorine	390	3.820,0	242	2.390,0	148	1.430,0
III Bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	7,5	1	7,5	-	-
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	54	400,0	36	295,0	18	105,0
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	19	297,5	15	257,5	4	40,0
VI Bolesti živčanog sustava	22	420,0	11	237,5	11	182,5
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	282	2.705,0	191	1.857,5	91	847,5
X Bolesti dišnog sustava	36	335,0	23	232,5	13	102,5
XI Bolesti probavnog sustava	64	720,0	54	655,0	10	65,0
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	6	45,0	5	42,5	1	2,5
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	1	47,5	1	47,5	-	-
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	5	57,5	4	50,0	1	7,5
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	60	1.200,0	47	912,5	13	287,5
Kodovi za posebne namjene (U07-U09)	54	440,0	39	292,5	15	147,5

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Najveći gubitak kod osoba muškog spola ostvaren je na račun novotvorina i to 2.390,0 g. (32,7%), bolesti cirkulacijskog sustava s 1.857,5 g. (25,4%), ozljeda i otrovanja s 912,5 g. (12,5%), bolesti probavnog sustava s 655,0 (9,0%) i endokrinih bolesti s 295,0 (4,0%). Kod osoba ženskog spola najveći gubitak ostvaren je na račun novotvorina i to 1.430,0 g. (44,2%), bolesti cirkulacijskog sustava s 847,5 g. (26,2%), ozljeda i otrovanja s 287,5 (8,9%), bolesti živčanog sustava s 182,5 (5,6%) i COVID-19 bolest s 147,5 (4,6%).

Slika 28 - Potencijalno izgubljene godine života (1-75 g.) u 2022. godini po spolu

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Izbježive smrti su smrti do kojih je došlo iako postoje medicinska znanja i tehnologije da se one izbjegnu dobrom zdravstvenom skrbi (lječive bolesti uzroci smrti, *treatable causes of deaths*) ili su smrti mogle biti prevenirane preko determinanti zdravlja kroz javnozdravstvene intervencije u širem smislu (preventabilni uzroci smrti). Listu izbježivih smrti revidirali su u siječnju 2022. OECD/Eurostat, navodeći uz bolesti šifre MKB 10 te

dobne skupine koje uračunati (<https://www.oecd.org/health/health-systems/Avoidable-mortality-2019-Joint-OECD-Eurostat-List-preventable-treatable-causes-of-death.pdf>). Oba pokazatelja, izlječive bolesti i preventabilni uzroci smrti pripremljeni su za korištenje u vršnjačkoj procjeni zdravstvenih sustava. Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 2013. (koje koristi i Eurostat).

U Istarskoj županiji u 2022.g. bilo je 798 izbježivih smrti (27,4% smrti), u ukupnim smrtima 8,7% bilo je liječivo, a 18,7% preventabilno. Većina izbježivih smrti bila je kod muškaraca (69,2%), kako liječivih (58,8%) tako i preventabilnih (74,0%). Među umrlima do 74 godina bilo je izbježivo 79,7% smrti: 25,2% je bilo liječivo, a 54,5% preventabilno.

Tablica 49 - Izbježive smrti kod osoba do 74 godine u Istarskoj županiji 2022.g. po spolu

	Ukupno	Muški	Ženski
Broj umrlih	2.917	1.503	1.414
Broj umrlih 0-74 g.	1.001	673	328
Broj izbježivih uzroka smrti	798,0	552,0	246,0
- % izbježivih u ukupnim uzrocima	27,4	36,7	17,4
- % izbježivih u ukupnim uzrocima 0-74g.	79,7	82,0	75,0
Standardizirana stopa izbježivih uzroka smrti (na 100.000)	359,6	523,7	212,7
Broj liječivih bolesti uzroka smrti	252,5	148,5	104,0
- % liječivih uzroka u ukupnim uzrocima	8,7	9,9	7,4
- % liječivih uzroka u ukupnim uzrocima 0-74 g.	25,2	22,1	31,7
Standardizirana stopa liječivih uzroka smrti (na 100.000)	113,9	140,0	90,9
Broj preventabilnih uzroka smrti	545,5	403,5	142,0
- % preventabilnih u ukupnim uzrocima	18,7	26,8	10,0
- % preventabilnih u ukupnim uzrocima 0-74 g.	54,5	60,0	43,3
Standardizirana stopa preventabilnih smrti (na 100.000)	245,6	383,7	121,8

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Standardizirane stope izbježivih bolesti uzroka smrti su za Istarsku županiju u 2022.g. bile 359,6/100.000 (kod muškog spola 523,7; kod ženskog 212,7, odnosno za 2,5 puta manje). Standardizirane stope liječivih bolesti kao uzroka smrti su za Istarsku županiju u 2022.g. bile 113,9/100.000 (kod muškog 140,0; kod ženskog 90,9, odnosno 1,5 puta manje). Standardizirane stope preventabilnih smrti za Istarsku županiju 2022.g. bile 245,6/100.000 (muški 383,7; ženski 121,8 odnosno 3,2 puta manje od muškog).

Vodeće izbježive smrti su ishemične bolesti srca (20,7%), rak bronha i pluća (15,4%), COVID-19 bolest (6,8%), dijabetes melitus (6,6%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (5,9%), rak debelog i završnog crijeva i čmara (5,6%), cerebrovaskularne bolesti (4,8%), kronične bolesti donjeg dišnog sustava (3,3%), slučajne ozljede odnosno rak dojke kod žena (po 2,4%). Deset vodećih dijagnoza ukupno čine 73,8% izbježivih smrti.

Kod muškaraca deset vodećih dijagnoza ukupno čine 82,1% izbježivih smrti, a to su ishemične bolesti srca (21,4%), rak bronha i pluća (15,9%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (8,2%), COVID-19 bolest (7,1%), dijabetes melitus (6,3%), rak debelog i završnog crijeva i čmara (5,1%), cerebrovaskularne bolesti (4,9%), kronične bolesti donjeg dišnog sustava (3,1%), a slijede slučajne ozljede odnosno rak usne, usne šupljine i ždrijela odnosno namjerno samoozljeđivanje odnosno rak jetre (po 2,5%).

Kod žena deset vodećih dijagnoza ukupno čine 84,6% izbježivih smrti, a to su ishemične bolesti srca (19,1%), rak bronha i pluća (14,2%), rak dojke (7,7%), dijabetes melitus (7,3%), rak debelog i završnog crijeva i čmara (6,9%), COVID-19 bolest (6,1%), cerebrovaskularne bolesti (4,5%), kronične bolesti donjeg dišnog sustava (3,7%), ostala

ateroskleroza (2,8%), slučajne ozljede odnosno hipertenzivne bolesti odnosno rak tijela maternice odnosno rak želuca odnosno rak vrata maternice (po 2,0%).

Tablica 50 - Deset vodećih uzroka izbjeglih smrti kod osoba do 74 godine u Istarskoj županiji u 2022.godini po spolu

Bolesti ili vanjski uzroci	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca	I20-I25	165	20,7	118	21,4	47	19,1
Rak dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	123	15,4	88	15,9	35	14,2
COVID-19 bolest	U07.1-U07.2	54	6,8	39	7,1	15	6,1
Dijabetes melitus	E10-E14	53	6,6	35	6,3	18	7,3
Alkohol-specifični poremećaji i trovanja	E24.4, F10, G31.2, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.0, Q86.0, R78.0, X45, X65, Y15	47	5,9	45	8,2		
Rak debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	45	5,6	28	5,1	17	6,9
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	38	4,8	27	4,9	11	4,5
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J44	26	3,3	17	3,1	9	3,7
Slučajne ozljede	W00-X39, X46-X59	19	2,4	14	2,5	5	2,0
Hipertenzivne bolesti	I10-I13, I15					5	2,0
Rak usne, usne šupljine i ždrijela	C00-C14			14	2,5		
Rak dojke kod žena	C50	19	2,4			19	7,7
Namjerno samoozljeđivanje	X66-X84			14	2,5		
Rak jetre	C22			14	2,5		
Ostala ateroskleroza	I70, I73.9					7	2,8
Rak maternice	C54, C55					5	2,0
Rak želuca	C16					5	2,0
Rak vrata maternice	C53					5	2,0
Epilepsija	G40, G41					5	2,0
Ostalo		209	26,2	99	17,9	38	15,4
UKUPNO		798	100,0	552	100,0	246	100,0

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Pet vodećih uzroka koji se pribrajaju lječivim bolestima uzrocima smrtima su ishemične bolesti srca (32,7%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (17,8%), dijabetes melitus (10,5%), cerebrovaskularne bolesti odnosno rak dojke žena (po 7,5%). Pet vodećih dijagnoza ukupno čine 76,0% lječivih bolesti uzroka smrti.

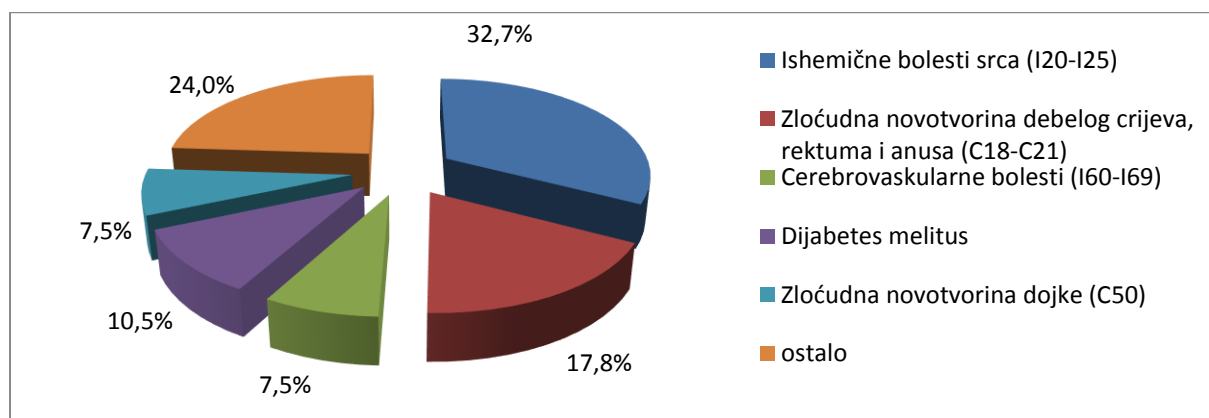
Deset vodećih uzroka koji se pribrajaju preventabilnim smrtima su rak dušnika, dušnica i pluća (22,5%), ishemične bolesti srca (15,1%), COVID-19 bolest (9,9%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (8,6%), dijabetes melitus (4,9%), kronične bolesti donjeg dišnog sustava (4,8%), cerebrovaskularne bolesti odnosno slučajne ozljede (po 3,5%), rak usne, usne šupljine i ždrijela (3,3%), namjerno samoozljeđivanje odnosno rak jetre (po 3,1%). Prvih pet uzroka čine 61,0% preventabilnih uzroka smrti, što ukazuje na potrebu daljnjeg rada na promociji zdravih životnih navika, cijepljenja i ranog otkrivanja bolesti.

Tablica 51 - Vodeći uzroci lječivih bolesti kao uzroka smrti i preventabilnih smrti kod osoba do 74 godine u Istarskoj županiji u 2022.g.

Bolesti ili vanjski uzroci	MKB-10 šifra	Izbježive	Lječive		Preventabilne	
			Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca*	I20-I25	165	82,5	32,7	82,5	15,1
Rak dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	123			123	22,5
COVID-19 bolest	U07.1-U07.2	54			54	9,9
Dijabetes melitus*	E10-E14	53	26,5	10,5	26,5	4,9
Alkohol-specifični poremećaji i trovanja	E24.4, F10, G31.2, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.0, Q86.0, R78.0, X45, X65, Y15	47			47	8,6
Rak debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	45	45	17,8		
Cerebrovaskularne bolesti*	I60-I69	38	19	7,5	19	3,5
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J44	26			26	4,8
Slučajne ozljede	W00-X39, X46-X59	19			19	3,5
Hipertenzivne bolesti*	I10-I15		9	3,6		
Rak usne, usne šupljine i ždrijela	C00-C14				18	3,3
Rak dojke (žene)	C50	19	19	7,5		
Epilepsija	G40, G41		9	3,6		
Ostala ateroskleroza	I70, I73.9		7	2,8		
Namjerno samoozljeđivanje	X66-X84				17	3,1
Rak jetre	C22				17	3,1
Pneumonija, nespecificirana	J12, J15, J16-J18		8	3,2		
Rak maternice	C54-C55		5	2,0		
Ostalo		209	22,5	8,9	96,5	17,7
Ukupno		798	252,5	100,0	545,5	100,0

*50% izlječive, 50% preventabilne

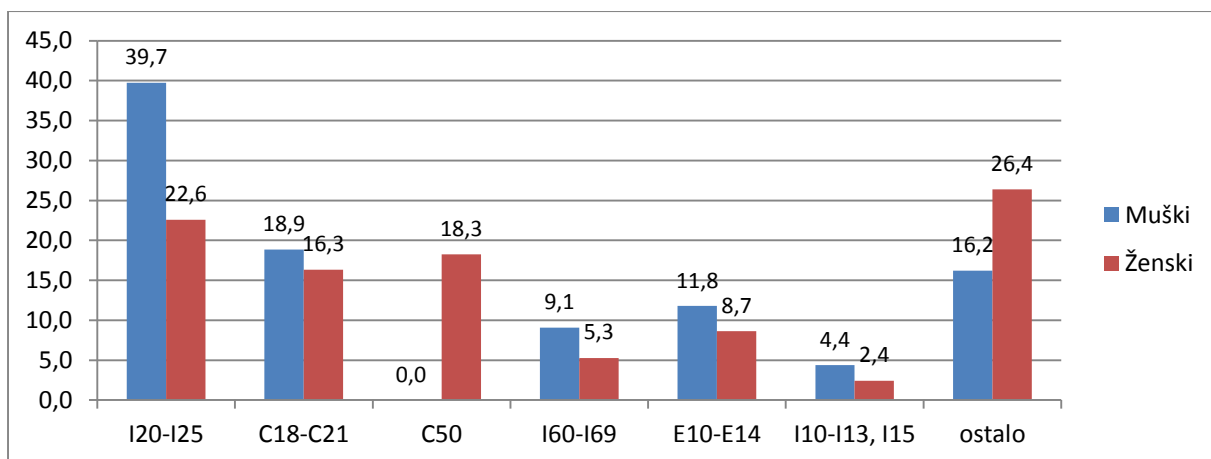
Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

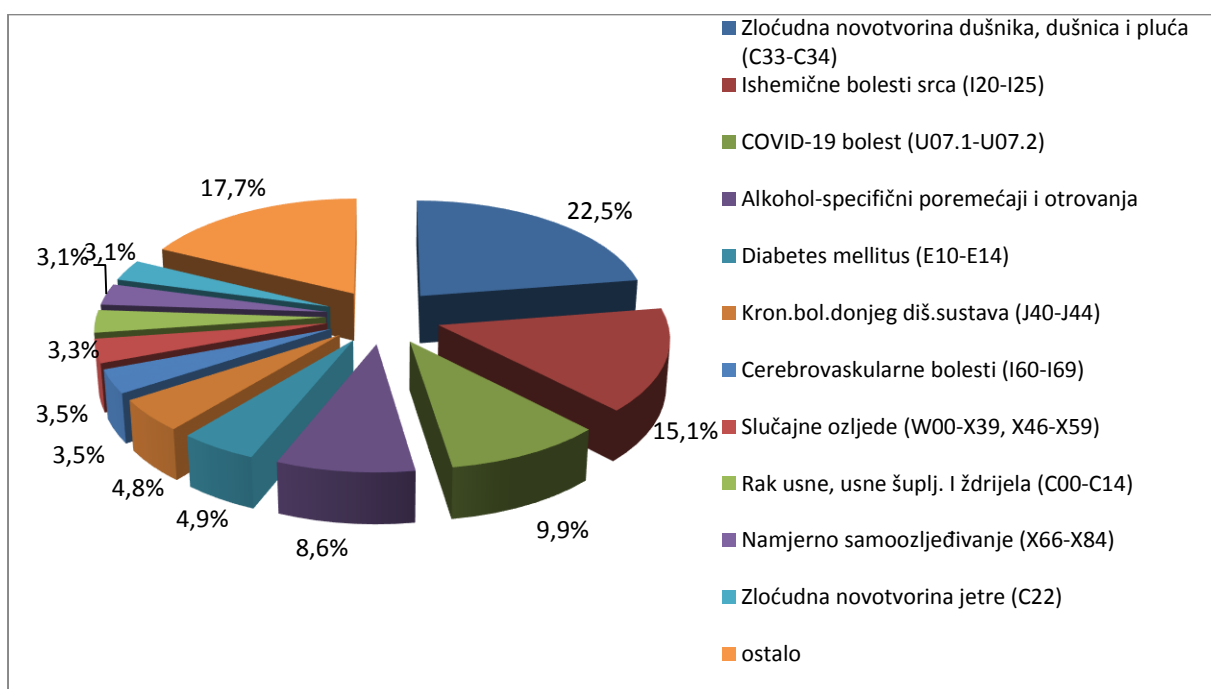
Slika 29 - Struktura lječivih bolesti kao uzroka smrti u Istarskoj županiji 2022.g.

Kod muškaraca su vodeće lječive bolesti kao uzroci smrti ishemične bolesti srca (39,7%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (18,9%), dijabetes melitus (11,8%) cerebrovaskularne bolesti (9,1%) i hipertenzivne bolesti (4,4%).

Kod žena su vodeće lječive bolesti kao uzroci smrti ishemične bolesti srca (22,6%), rak dojke (18,3%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (16,3%), dijabetes melitus (8,7%) i cerebrovaskularne bolesti (5,3%).

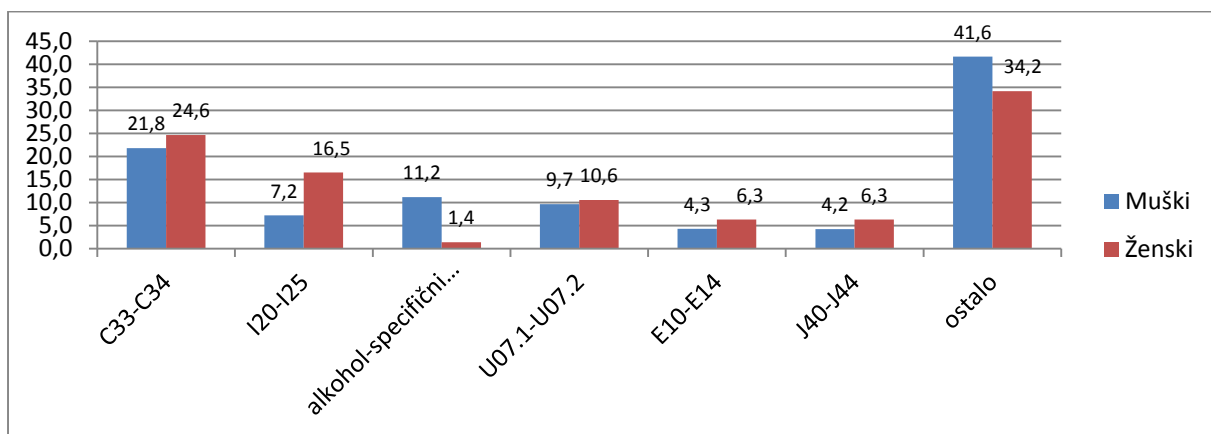
Slika 30 - Vodeći uzroci lječivih bolesti kao uzroka smrti u Istarskoj županiji 2022. godine po spolu (%)

Slika 31 - Struktura preventabilnih smrti u Istarskoj županiji 2022.g.

Kod muškaraca su vodeći uzroci preventabilnih smrti rak dušnika, dušnica i pluća (21,8%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (11,2%), COVID-19 bolest (9,7%), ishemične bolesti srca (7,2%) i diabetes melitus (4,3%).

Kod žena su vodeći uzroci preventabilnih smrti rak dušnika, dušnica i pluća (24,6%), ishemične bolesti srca (16,5%), COVID-19 bolest (10,6%), diabetes melitus odnosno kronične bolesti donjeg dišnog sustava (po 6,3%).

Slika 32 - Pet vodećih uzroka preventabilnih smrti u Istarskoj županiji 2022.godine po spolu (%)

Eurosta je u travnju 2023.godine objavio članak Preventabilna i lječiva mortalitetna statistika (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Preventable_and_treatable_mortality_statistics), u koje je uključena i COVID-19 bolest, te je u nastavku prikazana usporedba podataka za IŽ, RH i EU. Izračun standardiziranih stopa za IŽ na osnovi podataka DZS pripremio je NZZJŽIŽ uz korištenje europske standardne populacije 2013. Podaci za RH i EU preuzeti su od Eurostata (online kod za podatke: hlth_cd_apr).

Standardizirana stopa izbjeglih uzroka smrti u IŽ veća je od EU, a manja od RH, kako ukupno, tako i po spolu. Standardizirane stope lječivih i preventabilnih uzroka smrti u IŽ također su veće od EU, ali manje od RH. Standardizirane stope lječivih uzroka smrti su niže od stopa preventabilnih uzroka smrti, razlika između ove dvije stope u IŽ je 111,3 što znači da je na 100.000 stanovnika toliko više smrti od preventabilnih nego od lječivih uzroka, u RH je 133,6, a u EU 88,3. Najniže stope lječivih uzroka smrti su u Nizozemskoj i Francuskoj (59,0), a najviše u Rumunjskoj (235,1). Najniže stope preventabilnih uzroka smrti su u Cipru (112,2), a najviše u Rumunjskoj (358,1).

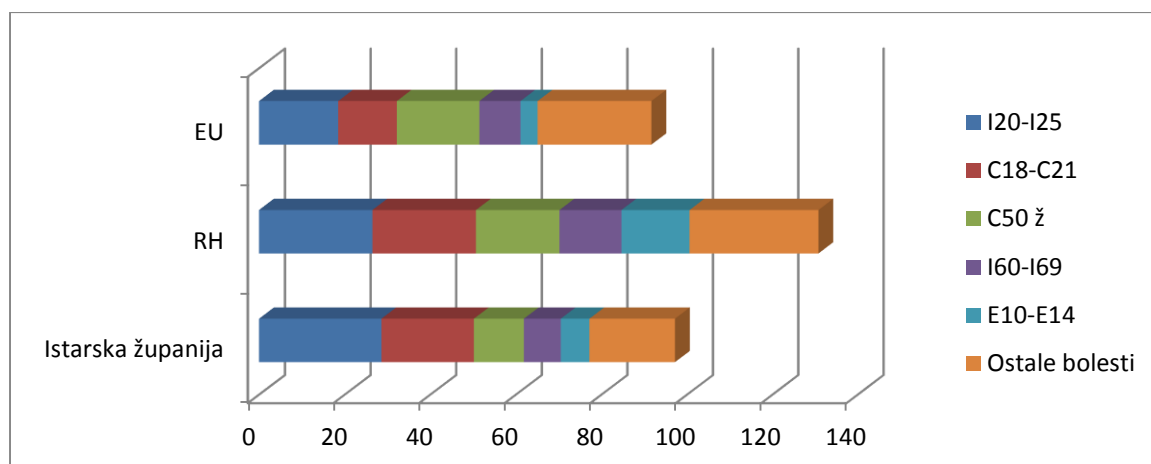
Stope lječivih i preventabilnih uzroka smrti su više kod muškaraca nego kod žena. Za lječive uzroke smrti muškarci imaju za 1,8 puta veće stope od žena u IŽ, u RH 1,7, a u EU 1,4. Za preventabilne uzroke smrti razlika među spolovima je veća, muškarci imaju za 2,7 puta veće stope nego žene u IŽ, u RH 3,0, a u EU 2,6.

Tablica 52 – Standardizirane stope izbjeglih uzroka smrti u 2020., na 100.000

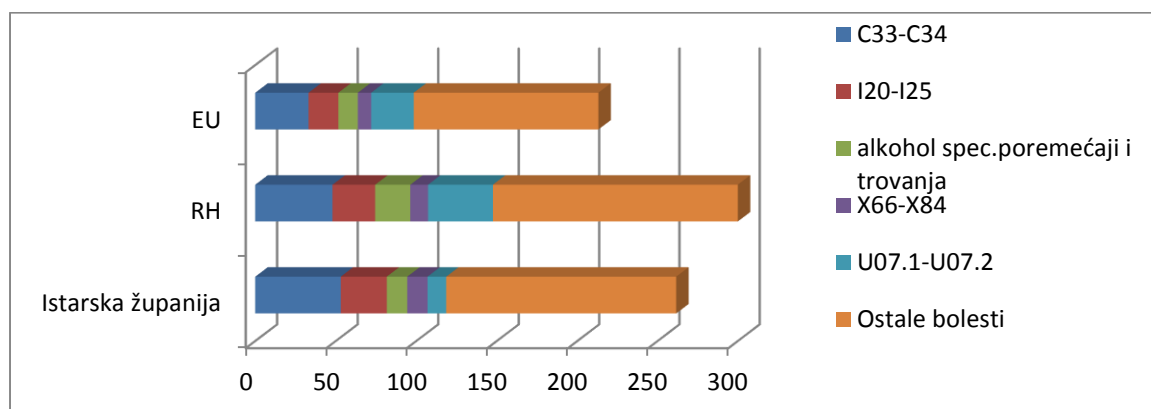
	Istarska županija	RH	EU
Standardizirana stopa izbjeglih uzroka smrti (na 100.000)	305,7	395,2	271,7
Muški spol	435,8	579,2	374,7
Ženski spol	184,8	234,6	177,8
Standardizirana stopa lječivih uzroka smrti (na 100.000)	97,2	130,8	91,7
Muški spol	127,6	169,1	109,0
Ženski spol	69,1	97,9	76,3
Standardizirana stopa preventabilnih smrti (na 100.000)	208,5	264,4	180,0
Muški spol	308,2	410,2	265,7
Ženski spol	115,7	136,7	101,6

Standardizirane stope za vodeće izlječive bolesti u 2020.g. kao što su ishemične bolesti srca, kolorektalni rak i dijabetes melitus veće od stopa EU, dok su za rak dojke i cerebrovaskularne bolesti niže.

Standardizirane stope za vodeće preventabilne bolesti u 2020.g. kao što su rak traheje, bronha i pluća, ishemične bolesti srca te namjerno samoozljeđivanje veće od stopa EU, dok su za alkohol specifične poremećaje i trovanja te COVID-19 bolest niže.

Slika 33 – Standardizirane stope pet vodećih lječivih uzroka smrti u 2020.g.

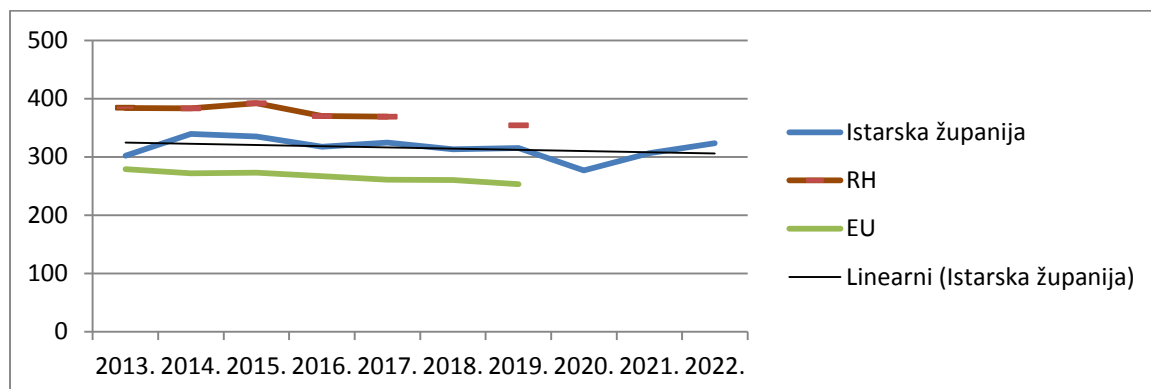

Slika 34 – Standardizirane stope pet vodećih preventabilnih uzroka smrti u 2020.g.

Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobним sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2012.-2020. i 2022.g. prema Procjeni broja stanovnika DZS-a, a za 2021.g. na Popis 2021.g. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway*, *WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>). Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 1976. (koje koristi i WHO).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od vodećih kroničnih nezaraznih bolesti: bolesti cirkulacijskog sustava, rak, dijabetes mellitus i kronične bolesti donjeg dišnog sustava (I00-I99, C00-C97, E10-E14, J40-J47) za dob 30-69 godina su u padu, niže su od hrvatskih, ali više od europskih stopa. Ove su smrti preventabilne kroz kontrolu rizičnih čimbenika koji dovode do njihovog nastanka, kroz nepušenje i umjerenu konzumaciju alkohola, vođenje aktivnog stila života uz pravilnu prehranu. U 2022.g. u IŽ od navedenih bolesti umrlo je 473

osoba (73,4%) od ukupno 644 umrlih u dobi 30-69 godina: 256 umrlih od raka, 172 od bolesti cirkulacijskog sustava, 29 od dijabetesa i 16 od kroničnih bolesti donjeg dišnog sustava.

Slika 35 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od vodećih kroničnih nezaraznih bolesti, na 100.000 stanovnika (30-69 g.)

Eurostat za međunarodnu usporedbu i analizu smrtnosti u europskim zemljama koristi listu odabranih uzroka smrti koja obuhvaća sve skupine bolesti, određene grupe bolesti i neke pojedine dijagnoze, pa su prikazani podaci o uzrocima smrti 2022. godine za Istarsku županiju navedenoj listi.

Tablica 53 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini – „European shortlist“

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Svi uzroci smrti	A00-T98	2.917	100,0	1.503	100,0	1.414	100,0
Infekcijske i parazitarne bolesti	A00-B99	4	0,1	2	0,1	2	0,1
Tuberkuloza	A15-A19, B90	-	0,0	-	0,0	-	0,0
AIDS (HIV-bolest)	B20-B24	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Virusni hepatitis	B15-B19, B94.2	2	0,1	2	0,1	-	0,0
Ostale infekcijske i parazitne bolesti	A00-A09, A20-B09, B25-B89, B91-B94.1, B94.8-B99	2	0,1	-	0,0	2	0,1
Novotvorine	C00-D48	724	24,8	432	28,7	292	20,7
Zloćudne novotvorine	C00-C97	716	24,5	427	28,4	289	20,4
Zloćudne novotv. usne, usne šupljine, ždrijela	C00-C14	21	0,7	15	1,0	6	0,4
Zloćudna novotvorina jednjaka	C15	6	0,2	5	0,3	1	0,1
Zloćudna novotvorina želuca	C16	29	1,0	17	1,1	12	0,8
Zloćudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	110	3,8	63	4,2	47	3,3
Zloć. novotv. jetre i intrahepat. žučnih vodova	C22	27	0,9	20	1,3	7	0,5
Zloćudna novotvorina gušterače	C25	41	1,4	21	1,4	20	1,4
Zloćudna novotvorina grkljana	C32	7	0,2	6	0,4	1	0,1
Zloćudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	166	5,7	113	7,5	53	3,7
Zloćudni melanom kože	C43	12	0,4	9	0,6	3	0,2
Zloćudna novotvorina dojke	C50	33	1,1	-	0,0	33	2,3
Zloćudna novotvorina vrata maternice	C53	5	0,2	-	0,0	5	0,4
Zloćudna novotvorina dr. dijelova maternice	C54-C55	12	0,4	-	0,0	12	0,8

Tablica 53 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini – „European shortlist“- nastavak

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Zloćudna novotvorina jajnika	C56	16	0,5	-	0,0	16	1,1
Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate)	C61	43	1,5	43	2,9	-	0,0
Zloćudna novotvorina bubrega	C64	24	0,8	21	1,4	3	0,2
Zloćudna novotvorina mokraćnog mjehura	C67	29	1,0	21	1,4	8	0,6
Zloćudna novotvorina mozga i SZS	C70-C72	21	0,7	14	0,9	7	0,5
Zloćudna novotvorina štitnjače	C73	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Hodgkinova bolest i limfomi	C81-C86	23	0,8	11	0,7	12	0,8
Leukemija	C91-C95	21	0,7	13	0,9	8	0,6
Ostale zloćudne novotvorine limfnog i hematopoetskog tkiva	C88,C90, C96	13	0,4	4	0,3	9	0,6
Ostale zloćudne novotvorine	C17, C23-C24, C26-C31, C37-C41, C44-C49, C51-C52, C57-C60, C62-C63, C65-C66, C68-C69, C74-C80, C97	57	2,0	31	2,1	26	1,8
Dobroćudne novotvorine i novotvorine nesigurne i nepoznate prirode	D00-D48	8	0,3	5	0,3	3	0,2
Bolesti krvi i krvotvornog sustava i određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	1	0,0	1	0,1	-	0,0
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	206	7,1	88	5,9	118	8,3
Šećerna bolest (Dijabetes melitus)	E10-E14	205	7,0	87	5,8	118	8,3
Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E07, E15-E89	1	0,0	1	0,1	-	0,0
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F01-F99	92	3,2	28	1,9	64	4,5
Demencija	F01, F03	73	2,5	13	0,9	60	4,2
D.p. i p.p. uzrokovani alkoholom (uključivši alkoholnu psihozu)	F10	8	0,3	8	0,5	-	0,0
D.p. i p.p. uzrokovani ovisnostima o drogama, toksikomanija	F11-F16, F18-F19	5	0,2	4	0,3	1	0,1
Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09, F17, F20-F99	6	0,2	3	0,2	3	0,2
Bolesti živčanog sustava i osjetilnih organa	G00-H95	63	2,2	27	1,8	36	2,5
Parkinsonova bolest	G20	17	0,6	9	0,6	8	0,6
Alzheimerova bolest	G30	20	0,7	8	0,5	12	0,8
Ostale bolesti živčanog sustava i osjetilnih organa	G00-G12, G14, G21-G25, G31-H95	26	0,9	10	0,7	16	1,1
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	1.240	42,5	569	37,9	671	47,5
Ishemične bolesti srca	I20-I25	615	21,1	320	21,3	295	20,9
Akutni infarkt miokarda	I21-I22	204	7,0	125	8,3	79	5,6
Ostali oblici srčane bolesti	I30-I51	238	8,2	91	6,1	147	10,4
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	161	5,5	75	5,0	86	6,1
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I15, I26-I28, I70-I99	226	7,7	83	5,5	143	10,1

Tablica 53 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini – „European shortlist“- nastavak

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	88	3,0	59	3,9	29	2,1
Gripa	J09-J11	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Upala pluća	J12-J18	18	0,6	10	0,7	8	0,6
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J47	67	2,3	47	3,1	20	1,4
Astma	J45-J46	1	0,0	-	0,0	1	0,1
Ostale kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J44, J47	66	2,3	47	3,1	19	1,3
Ostale bolesti dišnog sustava	J00-J06, J20-J39, J60-J99	3	0,1	2	0,1	1	0,1
Bolesti probavnog sustava	K00-K92	109	3,7	82	5,5	27	1,9
Vrijed želuca, dvanaesnika i tankog crijeva	K25-K28	7	0,2	4	0,3	3	0,2
Ciroza, fibroza i kronični hepatitis	K70, K73-K74	62	2,1	55	3,7	7	0,5
Ostale bolesti probavnog sustava	K00-K22, K29-K66, K71-K72, K75-K92	40	1,4	23	1,5	17	1,2
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	7	0,2	1	0,1	6	0,4
Reumatoidni artritis i osteoartroza	M05-M06, M15-M19	3	0,1	-	0,0	3	0,2
Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M02, M08-M13, M20-M99	4	0,1	1	0,1	3	0,2
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	51	1,7	23	1,5	28	2,0
Bolesti bubrega i mokraćovoda	N00-N29	33	1,1	17	1,1	16	1,1
Ostale bolesti genitourinarnog sustava	N30-N99	18	0,6	6	0,4	12	0,8
Komplikacije trudnoće, porođaja i babinja	O00-O99	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	2	0,1	1	0,1	1	0,1
Prirodne malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	Q00-Q99	2	0,1	1	0,1	1	0,1
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	8	0,3	5	0,3	3	0,2
Sindrom iznenadne smrti dojenčeta	R95	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Nedovoljno definirani i nepoznati uzroci mortaliteta	R96-R99	8	0,3	5	0,3	3	0,2
Ostali simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R94	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Kodovi za posebne svrhe	U00-U99	191	6,5	110	7,3	81	5,7
COVID -19	U07	191	6,5	110	7,3	81	5,7
Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	V01-Y89	129	4,4	74	4,9	55	3,9
Nezgode	V01-X59, Y85-Y86	94	3,2	50	3,3	44	3,1
Nezgode pri prijevozu	V01-V99, Y85	16	0,5	15	1,0	1	0,1
Nezgode pri padu	W00-W19	56	1,9	20	1,3	36	2,5
Utapanje i potapanje	W65-W74	4	0,1	2	0,1	2	0,1
Slučajno otrovanje i izlaganje štetnim tvarima	X40-X49	4	0,1	4	0,3	-	0,0

Tablica 53 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2022. godini – „European shortlist“- nastavak

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ostale nezgode	W20-W64, W75-X39, X50-X59, Y86	14	0,5	9	0,6	5	0,4
Namjerno samoozljeđivanje	X60-X84, Y87.0	26	0,9	19	1,3	7	0,5
Napad (nasrtaj)	X85-Y09, Y87.1	3	0,1	1	0,1	2	0,1
Događaji s neodređenom nakanom	Y10-Y34, Y87.2	6	0,2	4	0,3	2	0,1
Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja	Y35-Y84, Y88-Y89	-	0,0	-	0,0	-	0,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske